శ్రీరామకృష్ణ మిషన్ (సేవాసంస్థ): తదాదర్శములు: కార్యావళి

అనువాదకులు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

ప్రప్రథమమున శ్రీరామకృష్ణమిషన్ ఎట్లు స్థాపింపబడినదియు, ఆ సంస్థయొక్క ఆదర్శములు, అది కావించుచున్న సేవాకార్యావళియు నిందు వివరముగ దెలుపబడియున్నవి.

54 పుటలు వెల : 50 పైసలు

దేవీ మాహాత్మ్యము

అనువాదకులు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

మార్కండేయ పురాణాంతర్గతమగు దేవీమాహాత్మ్యము భక్తులెల్లరు అవశ్యము పఠింపదగిన దివ్యగ్రంథము. పాఠకుల సౌకర్యార్థము శ్లోకములు పెద్దఅక్షరములతో ముద్రింపబడియున్నవి. ప్రతి శ్లోకమునకు తేటతెల్లమగు తాత్పర్యము గలదు.

పారాయణము చేయగోరు భక్తుల యుపయోగార్థము గ్రంథాదియందు చండికాధ్యానము, అర్గలాస్తోత్రము, కీలకస్తోత్రము, దేవీకవచమును, గ్రంథాంతమున అపరాధక్షమాపణస్తోత్రమును, దేవీసూక్తమును పొందుపఱచియున్నాము.

ఈ గ్రంథమును శ్రద్ధాభక్తులతో పారాయణముచేయు భక్తులకు శ్రీదేవీకృపాకటాక్షవీక్షణప్రసారము తప్పక కలుగును.

170+24 పుటలు దివ్యమగు ద్వితీయ ముద్రణము వెల : రూ. 2-50

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

రామకృష్ణప్రభ

సంపుటము ౨౬ ౧౯౭౦ - మే : సాధారణ - వైశాఖము సంచిక ౧౧

విషయసూచిక

ఫోన్ : 71231 శ్రీరామకృష్ణప్రభ పోస్టు బాక్సు : 635

1. 1969 జూలై నుండి శ్రీరామకృష్ణప్రభ ఇరవై ఆఱవసంపుటం జరుగుతూ ఉంది.
2. చందావివరాలు : ఇండియాలో రూ. 5-00 ; సిలోనులో రూ. 7-00 ; ఇతరవిదేశాలలో రూ. 7-50 ; విడిసంచిక 50 పైసలు.
3. చందాదారులు జాబులలో తమచందాదారుసంఖ్యను చిరునామాను స్పష్టంగా వ్రాయాలి.
4. సంచిక అందకపోతే వారంరోజులలో తెలియజేయాలి.
5. మేము ప్రచురించిన తెలుగుగ్రంథాలలో అనేకములు శ్రీరామకృష్ణప్రభ చందాదారులకు తక్కువవెలకు అందజేయబడును. వివరాలకు ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయండి.
6. శ్రీరామకృష్ణప్రభ ప్రముఖసంస్కృతీకేంద్రాలలో ప్రచారంలో ఉన్న ఆధ్యాత్మికవిజ్ఞానపత్రిక. అడ్వర్టైస్మెంట్లకు చక్కని ప్రాపకం. రేట్లకు వ్రాయండి.
7. సమీక్షకు గ్రంథాలు పంపేటప్పుడు రెండేసి ప్రతులు పంపాలని గ్రంథకర్తలకు, ప్రకాశకులకు మా ప్రార్థన.

తక్కిన వివరాలకు ఈ చిరునామాకు వ్రాయండి :—

మేనేజరు : శ్రీరామకృష్ణప్రభ ఆఫీసు, శ్రీరామకృష్ణమఠం, మద్రాసు - 4.

శ్రీ రామకృష్ణ లీలామృతము

(శ్రీరామకృష్ణ జీవిత చరిత్ర)

అనువాదకులు :

కీ. శే. వెదురుమూడి కృష్ణరావుపంతులుగారు ; కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు.

ప్రశస్తమైన వస్తువు, అకలంకమైన జీవితము, లోకోత్తరమైన సందేశము. దేహమును పులకరింపజేయు ఆధ్యాత్మికానుభవములు—శైలి సరళము, మధురము. భాష నిర్దుష్టము—సర్వవిధముల నమూల్యమైన గ్రంథ రాజము. —శ్రీ పా. వే. రాజమన్నారుగారు, గౌ॥ ప్రధాన న్యాయమూర్తి, మద్రాసు.

* * * ఈ గ్రంథము విషయానురూపమై సుబోధమైన శైలిలో రచింపబడినదనుటకు ఎట్టి సందియమును లేదు. * * * —శ్రీ పింగళి లక్ష్మీకాంతంగారు.

* * * ఆధునిక కాలములో వెలువడిన కొలది మహాగ్రంథములలో, అన్నివిధముల నిది యొకటి. * * * —శ్రీ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మగారు.

526 పుటలు (తృతీయ ముద్రణము) వెల : రూ. 5-00

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

రచయిత :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

ప్రతి స్త్రీయును పురుషుడును....చదువవలసిన గ్రంథ మిది....అమృతకలశము!....అనన్య సామాన్య నీతిమంజరి....తియ్యని తెలుగు....పాలవంటి శైలి.... —ఆంధ్రప్రభ.

246 పుటలు (ముచ్చటయిన మూడవ కూర్పు) వెల : రూ. 2-75

శ్రీ శారదాదేవి

రచయిత :

శ్రీ నండూరి బంగారయ్యగారు, బి. ఏ.

శ్రీ శారదాదేవి జీవితచరిత్రయందు గ్రంథస్థములుగాని విషయములెన్నియో యిందు వివరింప బడియున్నవి. ఆమె పవిత్ర చరిత్రమున కాధారభూతములగు గ్రంథములు, పత్రికలు మున్నగు వాని ద్వారా గడించిన విశేష విషయము లిందు గలవు.

143 +16 పుటలు (ప్రథమ ముద్రణము) వెల : రూ. 1-25

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

శ్రీ రామకృష్ణ సూక్తిసుధ

అనువాదకులు: ఆచార్య శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలముగారు

'సహజోద్గారమయిన వచనామృతము ఇట్టి గ్రంథరూపముదాల్చుట కిదే మొదలు' (ఆల్డసు హక్స్లి) అను పొగడ్తగన్న శ్రీమన్నిఖిలానందస్వాముల సంక్షిప్తాంగ్ల మూలమునకు ఇది తేటతెలుగున అనువాదము.

'గురుదేవుని స్వతస్సిద్ధజ్ఞానము, చిదానందోద్రేకప్రభవసహజసరళవాగ్ధాటి, శిశూచితామాయికత, అనిర్వచనీయప్రజ్ఞ, ఋజూపమానములు, సరసకథలు, గేయములు, పద్యములు చక్కగా అనూదితములు. (హిందు: తేది 27-7-'58)

'అద్వైతనగద్యరచయితలెల్ల మేలుబంతిగా అనుసరింపదగిన గ్రంథరాజము.'
(సన్డే స్టాన్డర్డు: తేది 16-2-'58)

'అనువాదమైనా స్వతంత్రగ్రంథం అనిపించు ధాటి గలది.' (భారతి. 7-6-'61)

'చవులూరించు చక్కని రచన.' (డాక్టరు సర్ ఎస్. రాధాకృష్ణగారు)

590+158 పుటలు   వెల: రూ. 7-50

ప్రబోధరత్నాకరము

అనువాదకులు: శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు అమెరికాయందలి సహస్రద్వీపవనమున శిష్యులకు బోధించిన తత్త్వసారము సమస్తము ఇందు నిక్షిప్తమై యున్నది. శాస్త్ర జిజ్ఞాసకలవారికి ఇందలి పాదటీకలు ఎంతయో యుపయుక్తములు కాగలవు.

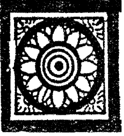
232 పుటలు   మూడవ కూర్పు   వెల: 2-50

ఇట్లు వ్రాయుడు: మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

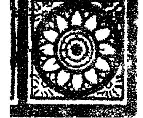

'అఖిలవిభు శరణొందుమ, యా క్షణంబ యతనికృప నీదు ననుభూతి కందు వత్స'

—శ్రీ శారదామణి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౨౬ } ౧౯౭౦ - మే : : సాధారణ - వైశాఖము { సంచిక ౧౧

పరమార్థస్తుతి

మూలకర్త :

శ్రీ వేదాంత దేశికులవారు

వ్యాఖ్యాత :

శ్రీమత్కాంచీ ప్రతివాది భయంకర అణ్ణంగరాచార్యస్వామి.

౧

శ్రీమాన్ వేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ
వేదాన్తాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

కవిసింహమును తార్కికసింహమును వైష్ణవశ్రీమంతుడును వేదాంత దేశిక బిరుదాంచితుడు నగు ఆర్యుడు వేంకటనాథుడు నా డెందమున నెల్లప్పుడు నెలకొనియుండును గాక.

అవతారిక

శ్రీ వేదాంత దేశికులవారు వేదవేదాంతరహస్యార్థసారమును పలుస్తోత్రముల రూపమున అనుగ్రహించియున్నారు. వానిలో పరమార్థస్తుతి యను నిది పరమవిలక్షణమైనది. శ్రీకాంచీక్షేత్ర పరిసరమున 'గృధ్రసరము' (తిరుప్పుట్కుళి) అను దివ్యదేశము ప్రసిద్ధమైనదే. అచట వెలసియున్న భగవంతునిగుఱించి కావింపబడిన స్తోత్ర మిది. జటాయువును సంస్కరించిన శ్రీరామచంద్రునందు పదునాల్గువేల రక్కసులను వ్రక్కలించిన మహావీర్యగుణము పరకాల సూరికి తిరుమంగయాళ్వారుకు ఎంతయు నచ్చినందున ఆయన 'పెరియతిరుమడల్' అను ప్రబంధమున భగవంతుని 'పుట్కుళియెమ్‌పోరేత్తై' అని పేర్కొనిరి. 'పోరేఱు' అను పదమును శ్రీ వేదాంత దేశికులవారు ఈస్తోత్రమున 'సమరపుంగవ' 'రణపుంగవ' 'ఆహవపుంగవ' అను రీతుల అనువదించి ప్రయోగించుకొన్నారు. శ్రీరాముడు జటాయువును గర్తముననిడి సంస్కరించిన

చోటట ఇది. కావున 'పుట్కుళి' 'గృధ్రసరము' అను పేర ప్రసిద్ధి నొందినది. "పరమార్థ స్తుతి రన్వహం ప్రపన్నైః" అను తుదిశ్లోకమున శ్రీ దేశికులవారే ఈస్తోత్రమును 'పరమార్థస్తుతి' అని పేర్కొనిరి. పరమార్థ మనగా మోక్ష మనెడి పరమపురుషార్థమే. దానిని ప్రసాదింపగలది యను నభిప్రాయముతో స్తుతికి ఈపేరు పెట్టబడినది. కాయికకైంకర్య మొనర్చిన జటాయువు నకు లభించిన మోక్షము ఈస్తోత్రానుసంధానముచేతను గలుగు ననుట. 'సత్యేన లోకాన్ జయతి' 'సత్యప్రభావముచే సకలలోకములను వశపఱచుకొన్నవాడు' శ్రీరాముడు. కావున "మయా త్వం సమనుజ్ఞాతో గచ్ఛ లోకా ననుత్తమాన్" 'నాచేత ననుమతుడవై, పక్షి రాజా, జటాయూ, అత్యుత్తమలోకముల కేగుదువు గాక" అని జటాయువునకు మోక్ష మీయ గల్గెను. అట్టి సత్యవాక్యప్రభావశాలియగు భగవంతునిగూర్చిన దగుటచే ఈస్తోత్రమునకు 'పర మార్థస్తుతి' అను పే రిడబడె ననియు గ్రహింపవచ్చు. లేదా ప్రతిశ్లోకమునను గల వరిష్ఠార్థ సంపదచే దీనికి 'పరమార్థస్తుతి' అను పే రేర్పడిన దని సంతోషింప నగును.

శ్రీమద్గృధ్రసరాస్తీరపారిజాత ముపాస్మహే
యత్ర తుఙ్గై రతుఙ్గైశ్చ ప్రణతై ర్గృహ్యతే ఫలమ్. 1

యత్ర = ఏభగవంతునకు, ప్రణతైః = నమస్కరించిన వారై నంతమాత్రముచేతనే, తుఙ్గైః అతుఙ్గైః చ = ఉన్నతులు నిమ్నులు అను భేదములేక అందఱిచేతను, ఫలమ్ గృహ్యతే = (కోరిన) ప్రయోజనము పొందబడుచున్నదో, శ్రీమద్ గృధ్రసరఃతీర పారిజాతమ్ = సుసంపన్న మగు గృధ్రసరముగట్టున వర్ధిల్లు కల్పవృక్షమువంటివాడగు ఆభగవంతుని, ఉపాస్మహే = ఆరా ధించుచున్నాము.

గృధ్రసర మనునది అచటి సరస్సునకును ఆదివ్యదేశమునకునుగూడ పేరై యున్నది. ఆపుష్కరిణితీరమున వేంచేసియున్న శ్రీవిజయరాఘవస్వామిని కల్పవృక్షముగ నిట రూపించు చున్నారు. సరస్తీరసంజాతత్వముచే ఫలప్రదత్వమునకు లోటుండదు కావునను, "ఎనక్కే తన్నై తన్ద కఱ్పగమ్" 'నాకే తన్ను ఇచ్చుకొన్న కల్పవృక్షము' అని ఆళ్వార్లు ప్రస్తుతించి యున్నారు కావునను, ప్రత్యేకముగ ఈక్షేత్రనాథుని వరప్రసాదవైభవము విశిష్టమైనది కావునను —ఈయనను 'పారిజాత' మనుట ఎంతయు నుచితమే. ఈకల్పవృక్షము మహోన్నతమైనదే అయినను అర్చావతారమున కనుగుణముగా తన్ను కుఱుచపఱచుకొని యున్నది. కావున ఇందలి ఫలమును అందుకొనుటకు ఎవరును ప్రయాసపడ నక్కఱ లేదు. పైగా నిగుడుకొని నిలుచువారి కందక 'ప్రణతైః' వంగినవారికి మాత్రమే ప్రపన్నులకుమాత్రమే ఫలము అందుట ఇచటి విశేషము. 'ఫలము' అనగా పరమపురుషార్థమగు మోక్ష మని కాని, వారు వారు కోరు 'ఫలము' అని కాని గ్రహింపవచ్చు.

గురుభి స్త్వదనన్యసర్వభావై ర్గుణసిన్ధౌ కృతసంప్లవ స్త్వదీయే
రణపుఙ్గవ, వన్దిభావ మిచ్ఛ న్నహ మ స్మ్యేక మనుగ్రహాస్పదం తే ॥ 2

రణపుఙ్గవ = ఓయుద్ధవీరా, త్వదనన్యసర్వభావైః = నీయందుతప్పవేఱెద్దానియందును మనసునుజొనుపనివారగు, గురుభిః = ఆచార్యులచే, త్వదీయే గుణసిన్ధౌ = నీకల్యాణగుణసాగర మున, కృతసంప్లవః = ముంపబడినవాడనై (అందుచేతనే) వన్దిభావం ఇచ్ఛన్ = నిన్ను స్తుతించువా డనుగ నుండగోరు, అహం = నేను, తే = నీ, అనుగ్రహాస్పదం = అనుగ్రహామునకు పాత్రుడనై అస్మి = ఉన్నాడను, అనుగ్రహించి నన్ను నీస్తుతిపాఠకునిగా తీర్చిదిద్దుకొమ్మనుట.

నిన్ను ధ్యానించుట తప్ప వేఱేమియు నెఱుగని ఆచార్యులు "పయనన్ఱాగిలుమ్ పాఙ్గలరాగిలుమ్ శెయల్ నన్ఱాగ తిరుత్తి ప్పణికొళ్ళుమవర్గళ్" "ఇతరులు చక్కబడుటవలన తమకొక ప్రయోజనము లేకపోయినను చక్కబడుటకు తగినట్లు వారుండక పోయినను, స్వకీయానుష్ఠానముచే బాగుగా శిక్షించి వారిని ఏలుకొనువారు" కావున నన్నును చక్కజేసి నీగుణసాగరమున నవగాహింపజేసిరి. అవగాహించినంతనే, నాలుక యున్నందుకు ప్రయోజన ముగ నిన్నుగూర్చి స్తుతివాక్యములను గొన్నింటిని పల్కకున్నచో ప్రాణము నిలువని దశలో నున్నాను. "తామ్ తమ్ పెరుమై అఱియార్" "తాముసైతము తమమహిమ నెఱుగరు" "తనక్కుం తన్ తన్మై అఱివరియాన్" గ్రహించుటకు తనకుసైత మందని స్వరూపము గల వాడు" "నాన్మఱైగళ్ తేడి ఎన్ఱుమ్ కాణ మాట్టా చ్చెల్వ" "వెదకి సాక్షాత్కరించుకొన నాల్గువేదములకు సైత మందుబాటుకాని యైశ్వర్యముగలవాడు" అని యిట్లెంతయు చెప్పబడు చున్న నిన్ను స్తుతించుసామర్థ్యము మూఢుడనగు నా కెక్కడిది? నలుచును సగముగా జేయ గల సర్వశక్తివగు నీవు అనుగ్రహింతువేని సిద్ధింపని దేదియు నుండదు. కావున దయచేసి కొన్ని స్తుతివాక్యములను నాచే పల్కింపుమా అనుట.

భువనాశ్రయభూషణాస్త్రవర్గం మనసి త్వన్మయతాం మ మాతనోతు
వపు రాహవపుఙ్గవ త్వదీయం మహిషీణా మనిమేషదర్శనీయమ్ ॥ 3

ఆహవపుఙ్గవ = ఓయుద్ధవీరా, భువన + ఆశ్రయభూషణ + అస్త్రవర్గం = లోకములకు ఆశ్రయములైన దివ్యభూషణములయును దివ్యాయుధములయు సమూహాముగలదియు, మహి షీణాం అనిమేషదర్శనీయమ్ = దేవేరులు రెప్ప వ్రాల్పక దర్శించుచుండదగినదియు నగు, త్వదీయం వపుః = నీమేను, మమమనసి = నాడెందమున, త్వన్మయతాం ఆతనోతు = నిన్నుగూర్చిన భావనా ప్రాచుర్యమును గల్గించును గాక. నామనసు నీ దివ్యమంగళవిగ్రహామునే ఎడతెంపులేక చింతిం చుచు తన్మయముగనే యుండవలెననుట.

సాధారణముగా ఆకర్షించుట ఆభరణముల గుణము. బెదరగొట్టుట ఆయుధముల గుణము. కాని భగవంతునొద్ద నన్ననో ఆయుధములును ఆభరణములతో సమానములుగ ఆకర్షకములుగ నుండును. తిరువాయ్ మొழி (1-5-1) లో 'వళవేழులగు' అను పాశురమువీాది వ్యాఖ్యలో "అస్త్రభూషణాధ్యాయమున శ్రీకౌస్తుభముద్వారా జీవకోటిని ధరించు ననియు, శ్రీవత్సముద్వారా ప్రకృతిప్రాకృతములను ధరించు ననియు చెప్పబడియున్నదికదా" అను సూక్తి నిట అనుసంధించుకొనవలయును. భూషణము లేవేవి యనగా గద్యమున "కిరీట

మకుట చూడావతంస మకరకుండల గ్రైవేయక హార కేయూర కటక శ్రీవత్స కౌస్తుభ ముక్తాదా మోదరబన్ధన పీతామ్బర కాఞ్చీగుణ నూపురాదిగా'' భగవద్రామానుజులవారు పేర్కొన్నవి. 'చూచు కన్దోయి తనియని సొగసు' కాబట్టి దేవేరులు తెప్పవ్రాల్పక చూచు చుందురు. 'మహిషీణాం' అనుటకు ''దేవేరు'' లనియే కాక 'మహర్షు' లనియు అర్థము చెప్ప వచ్చును. యజుర్వేదమున (1-1-28) 'మహిషీవ త్వద్రయిః' అనుచోట 'మహిషి' అనుటకు 'మహర్షి' అనియే భట్టభాస్కరులు భాష్యము వ్రాసియున్నారు. వేదాంతదేశికుల వేదగంధి శ్రీసూక్తికి వేదచ్ఛాయలో అర్థముచెప్పుటయు ప్రాప్తమే. భగవంతుని దివ్యసౌందర్యము దేవే రులచూపుల నాకర్షించుటే కాక (శ్రీరామావతారమున దండకారణ్యవాసి) మహర్షుల చూపుల నెంతగా ఆకర్షించెనో శ్రీరామాయణమున చెప్పబడియున్నది. 'ఆతనోతు' అనుదానికి బదులు 'ఆతనోతి' అను వర్తమానార్థకరూపమును కొందఱు పఠింతురు. అది సరసతరము.

అభిరక్షితు మగ్రతః స్థితం త్వాం ప్రణవే పార్థరథే చ భావయన్తః
అహితప్రశమై రయత్నలభ్యైః కథయ న్త్యాహవపుఙ్గవం గుణజ్ఞాః 4

అభిరక్షితుమ్=సంరక్షణకార్యమును నిర్వహించుటకై ప్రణవే (అగ్రతః) = ప్రణవ మున మొదటను, పార్థరథేచ అగ్రతః=అర్జునుని రథమునముందువైపును స్థితం త్వాం = నెల కొనియున్న నిన్ను, భావయన్తః గుణజ్ఞాః=భావనసేయు దివ్యసూరులు (ఆళ్వారులు), అయత్న లభ్యైః=నీయొద్దనుండి సులభముగ పొందదగియున్న, అహితప్రశమైః=అనిష్టనివారణములనుబట్టి ఆహవపుఙ్గవం=యుద్ధవీరు డను పేర, కథయన్తి=(నిన్ను) వ్యవహరింతురు.

విజయరాఘవస్వామికి (తిరుమంగై) ఆళ్వారు ('పోరేఱు'=) ఆహవపుంగవు డని పెట్టిన పేరు ఎంతయు ఉపపన్నమైనదే. అనిష్టనివృత్తిపూర్వకముగా ఇష్టప్రాప్తిని గూర్చుటే సంరక్షణము. కావున విరోధినిరసనమే - రక్షణమున ముఖ్యమైనది. విరోధినిరసనసామర్థ్యము చక్కగ ద్యోతిలజేయు సమరపుంగవనామము దేవుని సర్వరక్షకత్వమునే తెలుపును. సర్వరక్ష కత్వమునకు శబ్దప్రమాణమును ప్రత్యక్షప్రమాణమును చూపుచున్నారు - దేవుడు అకార వాచ్యుడు, 'అ+ఉ+మ్=ఓమ్' అను ప్రణవమున అకారమునకు గల అగ్రస్థానము శబ్దప్రమా ణము. 'అవరక్షణే' అను ధాతువునుండి నిష్పన్నమైనదే అకారము. అర్జునునిరథమున సర్వేశ్వ రుడు సారథి స్థానమున నెలకొనియుండె ననుట ప్రత్యక్షప్రమాణము. లేదా - దీనినిసైతము శబ్ద ప్రమాణముగనే కొనవచ్చును. సర్వరక్షకత్వమును శాస్త్రముఖమున ప్రసిద్ధిపఱచుటకై ప్రణ వాగ్రమునను, సర్వరక్షకత్వమును క్రియాపర్యవసాయిగా చూపుటకై పార్థరథాగ్రమునను స్వామి నెలకొనియున్నా డనుట. శ్లోకమున నున్న ''గుణజ్ఞాః'' అనుపదము భగవద్గుణానుభవమే ధారకపోషకములుగా గల దివ్యసూరులను (ఆళ్వార్లను) తెలుపును. శ్రీ వేదాంతదేశికులవారు ముఖ్యముగ తిరుమంగయాళ్వార్లనే గుణజ్ఞశబ్దముచే వివక్షించియుందురు. భగవంతుడు రక్షా గ్రమునుండె నని రామావతారమునను చెప్పవచ్చును కృష్ణావతారమునను చెప్పవచ్చును.

గృధ్రసరఃక్షేత్రనాథుడు విజయరాఘవస్వామియైయుండ, రణాగ్రస్థితిని రామావతారపరముగ చెప్పక పార్థసారథ్యరూపమున కృష్ణావతారపరముగ చెప్ప నేల అని యడుగుదు రేమో. ధర్మి యొక్క ఐక్యముచే రాము డన్నను కృష్ణు డన్నను ఒక్కడే. కారద్వైరివరుగ నున్న కృష్ణునిలో ప్రకాశించిన భక్తపరాధీనత యను మహాగుణము దేశికులవారి దివ్యచిత్తమున కెంతయు నచ్చె నేమో. 'అయత్నలబ్ధైః' అనక, 'అయత్నలభ్యైః' అను టేల యనిన – విరోధినిరసనము అవలీలగ నిర్వర్తితమగుట విభవావతారమునమాత్రమే కాదు, అర్చావతారమునను నిర్వర్తిత మగుచుండు నని సూచించుటకు. (4)

(సశేషము)

అభయదగర్జనము

శారదాచరణ్

(మంజరీ ద్విపద)

వరవీరభట మహోత్కర నాదములకు
యుద్ధసన్నద్ధ సైన్యోద్ధృతంబులకు
సమదఘోటక మహోచ్చైః స్వనమ్ములకు
నంకుశైకవశాళి ఘీంకారములకు
ఢమరుకా భేర్యాది ఢమఢమ ధ్వనికి
నదరిపోవుచునుండె నా రంగ; మంత
ఘోరసంగ్రామముం గొంచెంబు నిల్పి,
ధీరుడై పార్థు ను తీర్ణు జేయంగ
నిఖిలసైన్యము మధ్య నిల్చె నల్లడుగో
అఖిలేశ్వరుం డెల్ల రాశ్చర్య మంద!
మహనీయశాంతితో మంజులంబుగను
మాటాడ దొడగె; నమ్మధురవాక్కులను
గ్రోలు చర్జునుడు లోకాలను మఱచె ॥

విన రండు! విన రండు! వినరండు! రండు!
విబుధులార, మనోజ్ఞ విశ్వైశగీత
"సర్వధర్మంబులన్ సన్న్యసింపుండు
నన్నొక్కనే శరణం బంద రండు,
సర్వపాపముల సంక్షయ మంద జేసి,
యుత్కృష్టమోక్షంబు నొసగెద మీకు."
ఈవిధంబునను జీవావళి కయ్యె
ధైర్యసాహస మహోత్సాహబలములు
ప్రోత్సాహజనకముల్ సత్సౌఖ్యదములు
విశ్వేశగీతలు విన రండు! రండు!
పారాయణం బొనర్పగ రండు! రండు!
అమృతసాగరమందు నలరంగ రండు!
ఇహపరంబులను సర్వేచ్ఛలం దీర్చు
విమల విముక్తిధామమునకుం జేర్చు ॥

ఓమ్ తత్ స్సత్.

దక్షిణేశ్వరమున "కాళి" గుడి

క్రిందటి శతాబ్దమున కలకత్తాలో రాణీరాస్మణి అను నొకతె యుండెను. ఆమె విత్తంతువు, సంపన్నురాలు, ఆమెది శూద్రజాతి. వర్తకవ్యాపారముల నైపుణ్యమునకే గాక బుద్ధిబలమునకును ధైర్యౌదార్యములకును శ్రద్ధాభక్తులకును దేశమంతటను ఆమె పేరు పొందియుండెను. జమీనుపనుల నిర్వాహమున ఆమె అల్లుడు మధురామోహనుడు ఆమెకు తోడ్పడుచుండెను.

1847 లో రాణీరాస్మణి దక్షిణేశ్వరమునొద్ద ఇరువదియెకరముల భూమినికొనెను. దక్షిణేశ్వర గ్రామము కలకత్తాకు ఉత్తరమున 4 మైళ్ల దూరమున నున్నది. ఆమె అచ్చట నొక యారామమును అందు పెక్కుదేవాలయములను కట్టించెను. లోకజననియైన ఆమె కిష్టదైవము.

ఆ దేవాలయారామము సూటిగ గంగకు తూర్పుగట్టున నున్నది. కొన్నభూమిలో ఉత్తరభాగమందును, తూర్పున కొంతవఱకును ఫలవృక్షములతోపును పూదోటలును రెండు చిన్న తటాకములును గలవు. దక్షిణభాగమున ఇటికలపఱపును సున్నపుగచ్చును గలవు. అచ్చటి స్నానఘట్టము హృదయాకర్షకము. పడవలో వచ్చు యాత్రికుడు మొదట దానిమెట్లనే ఎక్కును. ఆ మెట్లదారి చాందినీకి చేర్చును. అది యొక మేడ. మేడపైని ఇల్లున్నది. దానికి ఉభయపార్శ్వములందును ఒకటే వరుసగా ఆఱు శివాలయము లున్నవి. ఆ మేడకును శివాలయములకును తూర్పున విశాలమైన ఖాళీస్థల మున్నది. అది యుత్తరమునుండి దక్షిణమునకు వ్యాపించి దీర్ఘచతురస్రాకారము కలిగి యున్నది. దాని నేల గచ్చే. ఆ స్థలమునకు నట్టనడుమ రెండు దేవాలయా లున్నవి. అందు పెద్దది దక్షిణపువైపునను, దక్షిణాభిముఖముగను ఉన్నది. అందు ప్రతిష్ఠనందియున్న వేల్పు కాళి. చిన్న దేవాలయము గంగకభిముఖముగ నున్నది. అందు వెలసియున్న వేల్పు రాధాకాంతుడు, అనగా రాధకు వల్లభుడైన కృష్ణుడు. కాళిగుడిమీద శిఖరాలతోడి గోపురాలు తొమ్మిది యున్నవి. దాని కెదుట విశాలమైన నటమందిరమును సంగీతశాలయు నున్నవి. దానిమేడ పెద్దస్తంభాలపై నెలకొనియున్నది. దేవాలయప్రాకారపు వాయవ్యమూలలో నొకటియు, నైరృతిమూలలో నొకటియునుగాక నహబత్తులు (సంగీతగోపురాలు) రెండున్నవి. వివిధకాలాలలో, ముఖ్యముగ ఆలయపూజావేళలలో అనగా త్రిసంధ్యలయందును సంగీతము ఆ గోపురాలనుండి వెలువడుచుండును. ప్రాకారములో పడమటివైపున తప్ప, తక్కిన మూడువైపులను వరుసగా గదు లున్నవి. వంటకును, వస్తువులను భద్రపఱచుకొనుటకును, భోజనాలకును ఆలయకైంకర్యపరులును సేవార్థులును వసించుటకును ఆ గదులు ఏర్పఱుపబడియున్నవి. కడపటి శివాలయమున కావల, వాయవ్యమూలలో నున్న గది, మనకు ప్రత్యేకముగ చాల ముఖ్యము. ఏల యన శ్రీరామకృష్ణుడు తన జీవితమున విశేషభాగమును గడపిన దచ్చటనే. ఆ గది పడమరగాను, నదికి ఎదురుగాను అర్ధవలయాకారముగ నొకమండపము (పోర్చ్) ఉన్నది. ఆ మండపమున కెదుట ఉత్తరదక్షిణములుగ పర్చిన కాలిబాట యున్నది. దానికి ఆవల పెద్ద తోటయు తోటకు క్రింద గంగయు నున్నవి. కట్టడమునకు ఉత్తరమున నున్న పండ్లచెట్లతోటలో శ్రీరామకృష్ణుని యాధ్యాత్మికసాధనలకు దావలమైన పంచవటి అను మఱ్ఱిచెట్టును మారేడుచెట్లును ఉన్నవి. గుడి

ప్రాకారమునకు బయట ఉత్తరమున నున్న భవనమును రాణీరాస్మణికుటుంబమువారు తోటకు వచ్చినప్పుడు వాడుకొనుచుండిరి. గుడితోట కుత్తరముగ, ఎత్తైనగోడ కావల, ప్రభుత్వమువారి తుపాకిమందుకొట్టున్నది.

శివుడు

పన్నెండు శివాలయాలలోను మహాభిక్షువైన పరమశివుని వివిధమూర్తులును చిహ్నములు(లింగములు)ను ప్రతిష్ఠితములై యున్నవి. అచ్చట నిత్యారాధన యథావిధిగ జరుగుచుండును. శివపూజకు కావలసిన వస్తువులు తక్కువే ఆ కృపామయుని తృప్తిపఱచి, ఆయన యొద్దనుండి మోక్షమనెడి వరమును గడింపవలె ననిన, తెలిపూలను, బిల్వదళాలను కొంచెము గంగాతీర్థమును భక్తితో అర్పించిన చాలును.

రాధాకాంతుడు

రాధాకాంతాలయమునకు విష్ణుదేవాలయమనియు మఱియొక పేరు గలదు. అందు రాధాకృష్ణుల విగ్రహ లున్నవి. ఆ దేవీదేవుల కలయిక ఉత్కటప్రేమసిద్ధికి లక్ష్యము. విగ్రహములు రెండును పశ్చిమాభిముఖములై ఏక పీఠమున నెలకొనియున్నవి. నేలయంతయు చలువరాళ్ల పఱపే. ముందఱి మండపము పైకప్పునుండి దీపాలసెమ్మెలు వ్రేలుచుండును. వానిపై దుమ్ముపడకుండుటకై ఎఱ్ఱగుడ్డల కప్పడము లున్నవి. సూర్యాస్తమయమప్పుడు ఎండ విగ్రహాలపై పడకుండుటకై కిత్తనార తెర లున్నవి. గర్భగృహపు గడపకు సమీపముగా చిన్నయిత్తడిపాత్రలో పవిత్రతీర్థముండును. సేవార్థులు భక్తితో ఆ పాత్రనుండి కొన్ని తీర్థబిందువులను సేవింతురు.

కాళి

ప్రధానాలయమున వెలసియున్న వేలుపు లోజనని కాళియే. ఆమె కిచట భవతారిణి (సంసారమును దాటించునది) అని పేరు. ఈ గుడిలోను నేల చలువరాళ్ల పఱపే. దేవి శిలా ప్రతిమ తళతళని బంగారుసరిగ యుడుపులతో, సాగిలబడియున్న యొక చలువరాతి ప్రతిమపై నిలబడియున్నది. ఆ సాగిలబడియున్న ప్రతిమ, దేవివల్లభుడును పరాత్పరుడునైన శివుని ప్రతిమయే. దేవిపాదములకు తక్కిన నగలతో బాటు పైడిఅందెలు గలవు. భుజములకును సువర్ణాభరణములు గలవు. స్వర్ణమౌక్తిక కంఠహారములును, సువర్ణనిర్మితమైన మానవ శిరముల మాలికయును, మానవహస్తముల ఒడ్డాణమును, బంగారు కిరీటమును, బంగారు కమ్మలును, ముత్తెములు తాపిన బంగారు ముక్కుపుడకయు ఆ దేవి ధరించియుండును. ఆమెకు నాలుగుచేతు లున్నవి. ఎడమప్రక్కచేతిలో ఖండితమానవశిర మొకటియు, మఱియొక ఎడమచేతి రక్తసిక్తఖడ్గము నున్నవి. కుడిచేతులలో నొకటి తనబిడ్డలకు వరము లిచ్చునది. వేఱొకటి అభయ మిచ్చునది. ఆమె రూపవైభవము వాగతీతము. అందు జగత్సంహారోచితమైన భయంకరత్వమును మాతృహృదయోచితమైన ధైర్యకరత్వమును రెండును మిళితములై యున్నవి. ఆమె విశ్వశక్తి, విశ్వస్వరూపిణి, ద్వంద్వముల కన్నిటికిని మహోజ్జ్వలమైన ఏకావాసము. సంహరించునదియు ఆమెయే. సృజించి సంరక్షించునదియు ఆమెయే. ఆమెకు మూడుకన్నులు, మూడవది దివ్యజ్ఞాననేత్రము. భక్తులమీద వాత్సల్యము కురిసెడి ఆ నేత్రము లేదుర్జనులను [illegible]ణులను చేయును.

ఆ గుడితోటలో స్థూలజగత్తంతయు చిత్రితమై యున్నది. ప్రకృతిమాత (కాళి) పరమపురుషుడు (శివుడు) ప్రేమ (రాధాకాంతుడు) అను తత్త్వములు మూడును ఉన్నవి. భూమ్యాకాశముల నొరసికొను కమాను ఒకటి ఉన్నది. తంత్రప్రతిపాదితమైన భీకరశక్తియు, భాగవత ప్రతిపాదితుడై ఆత్మకు తన్మయత నొసంగు మురళీగానవినోదియు, వేదప్రతిపాదితమై ఆత్మనిష్ఠమగు పరబ్రహ్మము నొక్కచోటగూడి, సర్వమతములకును ఆత్యంతిక సామరస్యమును కలిగించుచున్నారు. సర్వప్రకారములలోను పరమార్థ మచ్చట రూపొంది యున్నది. కాని ఈ దివ్యకుటుంబమునకు మూలభూతురాలు సర్వేశ్వరియైన కాళియే. ఆమెయే ప్రకృతి, ఆమెయే సృష్టికర్త్రి, ఆమెయే సంహారకారిణి, అంతే కాదు, చూడ గల కన్ను గల వారికి ఆమె మహిమ ఇంకను ఉన్నతము. ఇంకను అగాధము, ఆమె విశ్వజనని, సర్వేశ్వరి. "నాతల్లి" అని శ్రీరామకృష్ణుడు ఆమెను పేర్కొనువాడు. ఆమె వివిధరూపములలోను దివ్యావతారములలోను తనబిడ్డలకు తన్ను చూపుకొనును. తాను ఎన్నుకొన్న వారిని అప్రత్యక్షసత్యమునకుచేర్చు ప్రత్యక్షదైవతము ఆమెయే. ఆమె వేడుకపడినచో ప్రాణుల అహంకారమును నిర్మూలించి, అభిన్నపరబ్రహ్మమున లయింపజేయును. ఆమెకృపచే పరిచ్ఛిన్నాత్మ అపరిచ్ఛిన్నాత్మలో లీనమగును.

ఆ దేవాలయారామనిర్మాణమునకై రాణీ రాస్మణి ఒకింత మిక్కుటముగ ధనమును వ్యయించినది, ప్రతిష్ఠ చేయించుటకై మఱింత మిక్కుటముగ ధనమును వెచ్చించినది. ప్రతిష్ఠా మహోత్సవము 1855 సంవత్సరము మేనెల తే 31 దినాడు జరిగినది.

జ్ఞానసూక్తులు

చమురులేనిదే దీపము వెలుగనట్లుగ దేవుడు లేనిదే మానవుడు జీవింపజాలడు.

దేవుడు సకలమానవులలోను ఉన్నాడు. కాని సకలమానవులును దేవునియందు (జ్ఞప్తి గలిగి) లేరు. వారి బాధలకు వ్యథలకు కారణమదే.

మన కున్న యవతార మొక్కటే. జీవిత మహార్ణవమందు మునిగి ఒకచోట తలయెత్తి నప్పుడు ఆ దేవుని కృష్ణుడందుము. మరల మునిగి మఱొకచోట తలయెత్తినప్పుడు ఆ దేవునే క్రైస్తు అందుము. అనుసంధించి ధ్యానించి దేవుని సమీపించుటకు ఆయన నామములును రూపములును అసంఖ్యాకములు. ఏ పేరుతో ఏరూపమున ఆరాధించినను ఆయనను సాక్షాత్కరించుకొనవచ్చును.

నీ నమ్మిన మతమందు సదా సుదృఢాధ్యవసాయము కల్గియుండుము. కాని స్వమతదురభిమానమును పరమతాసహనమును తుడిచివేసికొనుము.

నమ్ము, దేవునిపై నాధారపడి యుండుము. ఇక నీవు చేయవలసిన దేమియు నుండదు. పూర్తిగా నీవు దేవుని శరణొందితివేని రేపటి నీ యోగక్షేమమును ఆయనే చూచుకొనును.

మానవజన్మము దుర్లభము. అటువంటి జన్మము నొందియు దేవుని సాక్షాత్కరించుకొనుటకు ఎవడు ప్రయత్నింపడో వాని జీవితము వ్యర్థము...ఆధ్యాత్మిక పురోగతికి ముఖ్యావశ్యకములలో నొకటి సాధుజనసాంగత్యము.

శ్రీరామకృష్ణుడు

శ్రీమద్వివేకానందస్మృతి

సంగ్రాహకులు : శ్రీ తపస్యానందస్వామి

జి. యస్. భటేగారు

శ్రీమద్వివేకానందస్వామివారు 1892సం॥లో బెల్గాం వచ్చిరి. అప్పటికి వారు జగద్విఖ్యాతిని బడసియుండలేదు. కొల్హాపూరుసంస్థానప్రముఖులగు శ్రీగోల్వాల్కారుగారి పరిచయలేఖతో వారు బెల్గాంలో మాయింటికి శ్రీస్వామివారు ప్రతివారి కసామాన్యవ్యక్తివలె గాన్పించునంతటి విలక్షణతాసంపన్నులై యుండిరి. నేనుకాని, మానాయనగారుకాని, స్వామివా రింతటి జగద్విఖ్యాతు లగుదురని మొదట దలంచియుండలేదు. శ్రీస్వామివారితో బరిచయ మెక్కువయగుకొలది, వారిని గుఱించిన మాఅభిప్రాయము లెంతో మాఱిపోయెను.

శ్రీస్వామివారు సన్న్యాసులైనను, వారిదుస్తులును, వారిజీవితవిధానమును సామాన్యవాసులవలంబించురీతిగా నుండక, యెంతో స్వతంత్ర పద్ధతిలో నుండెను. ఆయన బనియను వేసికొని చేతిలో దండమునకు బదులు, గట్టికఱ్ఱను బూని యుండెడివారు. ఆయనయొద్ద నొక కమండలము భగవద్గీత, రెండుపనిషద్గ్రంథములు నుండెడివి. ఆయన యాంగ్లమున సంభాషించుచుండెడివారు. అన్నివిషయములందును నమితపాండిత్యము గల ప్రపంచానుభవవేత్తగా నాయన యుండుట యందఱికి నాశ్చర్యమును గలిగించెను.

మొదటిదినము భోజనమైనతర్వాత, శ్రీస్వామివా రాకు, వక్క కావలయునని కోరిరి. రెండవనాడు ఆకువక్కతోపాటు కొంచెము పొగాకును గోరిరి. సన్న్యాసి యావిధముగ గోరుట యప్రశస్తమని మేమను కొనుచుండగా, తాను కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపట్టభద్రుడని, శ్రీరామకృష్ణభగవానునితో బరిచయము గలుగకముందు, తన కట్టియలవాట్లుండెడివని, ప్రస్తుతము వానిని విడువజాలకున్నానని, అట్టియలవాట్లవలన విశేషనష్టము తనకు గలుగుటలేదని వివరించి, మా సంశయములను నివారించిరి. భోజనవిషయమై ప్రశ్నింప శ్రీవారీవిధముగ జవాబుచెప్పిరి. "మేము పరమహంస సంప్రదాయపరులము. కనుక భోజన ప్రత్యేకత మాకేమియు లే"దని తెల్పుచు, అయాచితముగ లభించినదాని నీశ్వరప్రీతిగా భుజించుచుందుమని వివరించిరి. ఏమియు లభింపనిచోకూడ మేము సంతృప్తులమై యుందుము. హైందవేతరులభిక్షనుగూడ మేము స్వీకరింతుము. ఎన్నోపర్యాయములుమహమ్మదీయులు మా కాతిథ్యము నిచ్చిరి."

శ్రీస్వామివారి సంస్కృతపాండిత్య మసామాన్యమైయుండెను. నేనాకాలమున అష్టాధ్యాయిని వల్లించుచుంటిని. మాతండ్రిగారికి నేనాసూత్రముల నప్పగించుచుండగా, నెన్నో తప్పులు వచ్చినవి. వానినన్నిటిని శ్రీస్వామివారు సవరణగావించిరి. వారి యద్భుతజ్ఞాపకశక్తి నన్నెంతో విస్మయమొందించెను.

రెండుమూడురోజులైనతర్వాత, మాతండ్రిగారు శ్రీస్వామివారిని బహుముఖముల బ్రశ్నించి శ్రీవారి యసాధారణ ప్రజ్ఞావిశేషములను గుర్తించి, గ్రామములోని పెద్దలనందఱిని, మా యింటి కాహ్వానించి, శ్రీస్వామివారి వాఙ్మాధుర్యమును గ్రోలుట కందఱికిని అవకాశము నిచ్చిరి. అతిత్వరలో శ్రీస్వామివారినిగుఱించి, పెద్దలందఱికిని తెలిసిపోయెను. వాదప్రతివాదయులయందు శ్రీస్వామివారి ప్రశాంతత, హాస్యదృష్టి యంద

టిని ముగుల నొనరించెను. మాగ్రామమున నొక ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీయరు, పెద్దపండితుడను విఖ్యాతిని బడసినవారుండిరి. ఆయన సనాతనధర్మానుష్ఠానపరునివలె గన్పట్టుచుండెను. కాని యాయనకు భగవద్విశ్వాసము లేనట్లు స్వామిజీ గ్రహించెను. ఆయనతో నెంత యుక్తియుక్తముగ వాదించినను, ప్రచారము నందలి మతవిధానము దైవనిర్ణీతము కాదనియు, బహుకాలమునుండి ప్రజామోదమును బడసిన సూత్రములే మతవిధానమునకు మూలమనువిషయము ఆయన మార్చుకొనజాలక పోయెను. పైగా వాదనయందు సక్రమ కారణములను జూపజాలక కోపతాపములకు వశపడి అందఱికి నసంతృప్తిని గలిగించి యుండెను.

అట్టివారినిగుఱించి శ్రీస్వామివా రిట్లు వచించిరి. గుఱ్ఱములకు స్వారినేర్పువారి ముందు గుఱ్ఱము వారిని బడద్రోయుట కెంతో ప్రయత్నించి, తనబలము నంతయు వ్యయపఱచును. పిమ్మట గదలలేనిస్థితికి వచ్చును. అప్పుడు స్వారి నేర్పువారు, దానికి క్రమశిక్షను గఱపుదురు. అటులనే హిందూమత మనుష్ఠానయోగ్యమైనదని రుజువుచేయుట కనువగుతరుణమువచ్చినది. ప్రతీకారము చేయకుండుటయందు విశేషమున్నది. కాని కారణాంతరములకులోనై, యుద్ధముచేయనని అర్జునునికి, యుద్ధము చేయుట ముఖ్యకర్తవ్యమని ప్రబోధించుటయే భగవద్గీతకు ముఖ్యోద్దేశముకదా? అటులనే నోరు మెదలింపకుండుట కాదు మన మభ్యసింపవలసినది. ప్రతివారికికూడ సంతోషమును గలిగించువిధానమును బ్రబోధించుట కనుకూల తరుణము వచ్చినది. అంతియేకాని ప్రతివాదిని వాదనయం దోడించుదృష్టి యేమాత్రము పనికి రాదని శ్రీవారు వివరించిచెప్పిరి. శ్రీస్వామివారు మాయింటియం దున్నకాల మెంతో మాకు వికాసమును గలిగించినదని సంతోషముతో దెలియజేయుచున్నాను.

శ్రీ కె. ఎస్. రామస్వామిశాస్త్రిగారు

1892 సం॥లో, శ్రీ వివేకానందస్వామివారు అమెరికాఖండప్రయాణము చేయుటకుముందు త్రివేంద్రములోను, 1897 సం॥రములో, అమెరికానుండి అఖండవిజయముతో వారు తిరిగి వచ్చినపిమ్మట మద్రాసులోను, శ్రీస్వామివారిని సేవించుమహాభాగ్యము నాకు కలిగినది. శ్రీస్వామీజీతో కలిగిన పరిచయము, నాజీవితమును పరమార్థపర మొనరించినది. స్వామీజీ సంభాషణము మృదుమధురస్వరయుక్తమై, ఆత్మబలము నతిసరళతతో వెలువరించు దివ్య సాధనమై యుండెను. ఆయనయందు విశిష్ట రాజలక్షణములేగాక యావన్మానవహృదయ సామ్రాజ్యాధికాంక్షకు విశిష్టలక్షణములును కాన్పించెను.

శ్రీవారు మాయింటియందు త్రివేంద్రములో తొమ్మిదిదినములుండిరి. నేను కుమారసంభవ పాఠమును చదువుచుండగా, శ్రీవారొక ఉదయము నాగదిలోనికివచ్చి, "అస్త్యుత్తరస్యాం దిశి దేవతాత్మా, హిమాలయోనామ నగాధిరాజః" అను శ్లోకభావమును నాకీక్రిందివిధముగ బోధించిరి "హిమాలయములు కేవలము భారతరక్షణనిమిత్తమేర్పడినవేగాక, అవి దివ్యశక్తినిలయములై భారతీయాదర్శములను సంరక్షించుకోటలవలె నున్నవి." శ్రీవారిబోధనాయం దెంతో చైతన్యమును కలిగించి దేశభక్తిని రేకెత్తించెను.

దేశభక్తి యననేమో శ్రీవారీవిధముగ వివరించిరి. "సోదరమానవులను సేవింపకున్న నేను బ్రతుకజాలను. దుష్కర్మవలన బాధ

పడుచున్నవారిని సేవించుటయే సత్కర్మ. భగవదనుగ్రహము దరిద్రనారాయణ-దిగంబర మహాదేవుల సేవవలననే లభించును. మానవ సేవ నిర్వికల్పసమాధికంటెను ఆనందమును చేకూర్చును.''—ఇట్టి వచనములు దైవభక్తికి దేశసేవ ముఖ్యమనువిషయమును సుస్పష్ట మొనరించి, రంతిదేవునియొక్క హృదయమును ప్రకటించెను. సంస్కృతవిద్య నభ్యసించి, అద్దాని కలంకారభూయిష్ఠమగు ప్రస్థానత్రయ మును-ఉపనిషత్తులను, బ్రహ్మసూత్రములను, భగవద్గీతలను పఠించి వానియందు గర్భితమై యున్న అభయ అహింస, అసంగ ఆనంద తత్త్వపరిచయము గావించుకొమ్మని శ్రీవారు నాకు తెల్పిరి.

శ్రీవారును, మాతండ్రిగారును, అత్యంత క్లిష్టమగు తత్త్వవిషయములను గుఱించి చర్చించుచుండెడివారు. శ్రీవారి సమాధాన ములు మాతండ్రిగారి కెంతో సంతృప్తిని కలి గించుచుండెడివి. ''అనుభవజ్ఞులకును, పండితుల కును గలతేడా యిట్టిదే. అనుభవజ్ఞుల సమా ధానములు సర్వసంశయనివారకములై, విషయ మును స్పష్టమొనరించు దివ్యసాధనము'' లని మాతండ్రిగా రనియుండిరి. అంతచిన్నవయస్సు ననే, అట్టిదివ్యానుభవము కలుగుట యెంతటి యదృష్టమో అని శ్రోతలు ఆశ్చర్యపడిరి.

శ్రీస్వాములవారు, 1897 సం॥లో అమెరికా నుండి తిరిగివచ్చునప్పుడు, మద్రాసులోదిగి, ''కాసిల్ కెర్నను'' అనుతావున బసచేసిరి. నేను అప్పుడు మద్రాసులో బి. ఎల్. పరీక్షకు చదువుచున్నందున, వారచటనున్న తొమ్మిది రోజులు, నేను వారిసేవయందుంటిని. అప్పుడు మాతండ్రిగారుకూడ మద్రాసులోనే యుండిరి. 1892 సం. లోని వివేకానందుడు హైందవ విజయమునకు బహుముఖవ్యూహములను నిర్మించు సామాన్యసేవకునివలె నుండెను. 1897 సం॥ లోని వివేకానందుడు అపూర్వ హైందవసంస్కృతి సంప్రదాయ విజయభాసి సమ్రాట్టువలె, యోధానుయోధాగ్రణివలె ప్రకాశించెను. ఆయన భక్తిపరవశత్వముతో పాడెడిగీతా-గోవిందకీర్తనలు, శ్రీరామకృష్ణ భగవానులంతటి అంతర్ముఖుని మన్ననలకు పాత్రములాయెను. శ్రీవారిపారవశ్యగానమును విను మహాభాగ్యము నాకప్పుడు లభించెను

ఆసమయమున నొకబ్రాహ్మణపండితుడు మీరు బ్రాహ్మణులు కారుగదా. సన్న్యా సాశ్రమస్వీకరణము మీ కనర్హమే'' అని, యేమేమో స్వామువారితో వాదించుటకు వచ్చెను. ప్రతినిత్యము సంధ్యోపాసనయందు అందఱును - బ్రాహ్మణులతో సహా-ఏచిత్ర గుప్తుని ఉపాసింతురో, ఆ చిత్రగుప్తుని వంశ మునకు చెందినవాడను నేను. మీకు సన్న్యా సాశ్రమాధికారమున్నచో, నాకు అట్టిఅధికార మేల యుండ''దని జవాబుచెప్పగ ఆబ్రాహ్మణు డెట్లనుటకును దోచక వెళ్ళిపోయెను.'' నాయుద్ధ విధానము'' ''వేదాంతము-హైందవలక్ష్యము'' ''భారతీయమహాఋషులు'' అను శ్రీవారి ఉప న్యాసత్రయమును వినుభాగ్యము నాకుకలిగెను.

1952 సం. లో నేను తీర్థయాత్రలుచేయుచు, శ్రీరామకృష్ణమఠ కేంద్రమగు బేలూరుమఠ మునకు వెళ్ళితిని. శ్రీస్వామివారితో నాకు గల పరిచయమును బురస్కరించుకొని అచటి మఠాధిపతులు నన్నెంతోగౌరవించి, శ్రీస్వామి వారి గదియందు నాకు ప్రవేశమునిచ్చిరి. అచట వెలుగుచున్న శ్రీవివేకజ్యోతులు నాహృదయాంతర్గృహమునకొక క్రొత్తవెలుగు నిచ్చెను. ఇట్టివిషయము లనంతముగ నాజ్ఞప్తి యందున్నవి.

(శ్రీరామదర్శన పత్రికాధిపుల సౌజన్యంతో)

భారతీయ సాహిత్యము - రామాయణ ప్రాశస్త్యము

'ఆర్షవిద్యాలంకార' మాన్యశ్రీ - కల్లూరి చంద్రమౌళి

(గత సంచిక తరువాయి)

అలంకార వైచిత్రిని గాంచుఁడు :

రావణుఁడు సీతాదేవి నపహరించి వెళ్లిన పిమ్మట-శ్రీరాముఁడు ప్రియురాలి వియోగమును సహింపఁజాలక, పరిపరివిధముల దుఃఖించుచు, అరణ్యము జనులు లేనిదగుటచే, కనులకు గన్పట్టుచున్న పక్షులను, వృక్షములను, మృగాదులను సీతాదేవిని గుఱించిన జాడ నడుగుచు, పోయిపోయి, రావణుఁడు జటాయువుతో యుద్ధముచేసిన చోటుకు దగ్గఱగనున్న ప్రస్రవణగిరిని చూచి—

"కచ్చిత్ క్షితిభృతాం నాథ
దృష్టా సర్వాంగసుందరీ
రామా రమ్యవనోద్దేశే
మయా విరహితా త్వయా."

(అరణ్యకాండ : 64)

క్షితిభృతాంనాథ = ఓ పర్వతరాజా, రమ్యవనోద్దేశే = రమ్యమైన వనప్రదేశమునందు, మయా విరహితా = నన్నెడబాసిన, సర్వాంగ సుందరీ = సర్వాంగసుందరి, రామా = స్త్రీ, త్వయా = నీచేత, కచ్చిత్ దృష్టా = చూడఁబడినదా ? అని ప్రశ్నించెను. కాని, ఆ పర్వతము ప్రతుత్తరమీయఁగల్గునా? ఈయఁజాలదుగదా ! అయినచో - ప్ర ్వనించు స్వభావము మాత్రము పర్వతములకు సహజముగ నుండును. కనుక, రాముని ప్రశ్నకు - పర్వతరాజప్రత్యుత్తరమును ఆ శ్లోకమునందే వాల్మీకి మహర్షి, ఇట్లు ప్రతిధ్వనింపఁజేసెను :-

క్షితి భృతాంనాథ = ఓ రాజశ్రేష్ఠుఁడా, రమ్యవనోద్దేశే = రమ్యమైన వనప్రదేశమునందు, త్వయా = నిన్ను, విరహితా = ఎడబాసిన, సర్వాంగ సుందరీ = సర్వాంగ సుందరియగు, కాచిత్ = ఒకానొక, రామా = స్త్రీ, మయా - నాచేత, దృష్టా = చూడఁబడినది.

ఎంత చిత్రమైన యలంకారమిది ! ఇట్టి చిత్రాలంకారములను చిత్రించు నైపుణ్యము - సామాన్యకవులకు అబ్బునదికాదు. తపస్సంపన్నులైన మహాకవులకు మాత్రమే ఇట్టి కవితానైపుణ్యముండును. వాల్మీకి రామాయణమున ఇట్టే-అలంకారము లన్నియు అట నట గన్పట్టుచు, రసజ్ఞులకు ఆహ్లాదమును గల్గించుచుండును.

కేవలము ఇట్టి అలంకారములే గాక, ఉన్నతాశయములతో-ఉదాత్త భావములతో విరాజిల్లెడు ఆదర్శభూతులైన నాయికా నాయకులు కావ్యమున నున్నపుడే, ఆ కావ్యమునకు ఔచిత్యము కల్గును.

రామాయణములో - సీతా రాములు నాయికా నాయకులు. వీరి కల్యాణ గుణములను-దేవర్షియైన నారదుఁడే, వాల్మీకి మహామునికి ఇట్లెఱింగించెను :—

'ఇక్ష్వాకువంశ ప్రభవో
రామోనామ జనైః శ్రుతః
నియతాత్మా మహావీర్యో
ద్యుతిమాన్ ధృతిమాన్ వశీ
బుద్ధిమాన్ నీతిమాన్ వాగ్మీ
శ్రీమాన్ శత్రునిబర్హణః
విపులాంసో మహాబాహుః
కంబుగ్రీవో మహాహనుః
మహోరస్కో మహేష్వాసో
గూఢ జత్రు రరిందమః
ఆజానుబాహుః సుశిరాః

సులలాటః సువిక్రమః
సమః సమ విభక్తాంగః
ప్రజానాం చ హితే రతః
యశస్వీ జ్ఞాన సంపన్నః
శుచి ర్వశ్యః సమాధిమాన్
ప్రజాపతి సమః శ్రీమాన్
ధాతా రిపునిషూదనః
రక్షితా జీవలోకస్య
ధర్మస్య పరిరక్షితా
రక్షితా స్వస్యధర్మస్య
స్వజనస్యచ రక్షితా
వేదవేదాంగ తత్త్వజ్ఞో
ధనుర్వేదే చ నిష్ఠితః
సర్వశాస్త్రార్థ తత్త్వజ్ఞః
స్మృతిమాన్ ప్రతిభానవాన్
సర్వలోక ప్రియః సాధుః
అదీనాత్మా విచక్షణః
ఆర్యః సర్వసమశ్చైవ
సముద్ర ఇవ సింధుభిః
స చ సర్వగుణోపేతః
కౌసల్యానందవర్ధనః
సముద్ర ఇవ గాంభీర్యే
ధైర్యేణ హిమవా నివ
విష్ణునా సదృశో వీర్యే
సోమవత్ ప్రియదర్శనః
కాలాగ్ని సదృశః క్రోధే
క్షమయా పృథివీసమః
ధనదేన సమస్త్యాగే
సత్యే ధర్మ ఇవాపరః.'

(బాలకాండ : 1-8 నుండి 19 శ్లో. వఱకు)

ఇక్ష్వాకువంశమునఁ బుట్టిన రాముఁడను ప్రసిద్ధిగల నామముచే జనులలో వినఁబడు చున్నాఁడు. ఆయన-నియతాత్ముఁడు, ధైర్యవంతుఁడు, ప్రకాశముగలవాడు, ఇంద్రియములను నిగ్రహించినవాఁడునై యున్నాఁడు. ఆ రాముఁడు ఐశ్వర్యవంతుఁడు, బుద్ధిమంతుఁడు, నీతిగలవాఁడు, మాటలలో నేర్పరి, శత్రువులను సంహరించువాఁడు, ఎత్తైన మూఁపులుగల వాఁడు, గొప్పభుజములు గలవాఁడు, శంఖము వంటి కంఠముగలవాఁడు, గొప్పగొప్ప చెక్కిళ్లు గలవాఁడునై యున్నాఁడు. మఱియును ఆ రాముఁడు - విశాలమైన ఱొమ్ముగలవాఁడు, శ్రేష్ఠమైన ధనువుగలవాఁడు, కనఁబడని మెడ సంధిలోని యెముకలుగలవాఁడు, విరోధిని జయించినవాఁడు, ఆజానుబాహుఁడు, మంచి శిరస్సు, మంచి ఫాలస్థలము - మంచి పరాక్రమము గలవాఁడు, చక్కని శరీరము గల వాఁడు, హెచ్చు తగ్గులు లేక యేర్పఱుపఁబడిన అవయవములు గలవాఁడు, నిగనిగ లాడు కాంతిగలవాఁడు, బలమైన ఱొమ్ము గలవాఁడు, విశాలమైన కన్నులుగలవాఁడు, ఐశ్వర్యముగలవాఁడు, శుభంకరములైన లక్షణములు గలవాఁడు, ధర్మము తెలిసినవాఁడు, సత్యసంధుఁడు ప్రజల హితమునం దాసక్తిగల వాఁడు, కీర్తిజ్ఞానములు గలవాఁడు, భక్తులకు వశుఁడైనవాఁడు, శుచిగలవాఁడు, నియతిగల వాఁడు, బ్రహ్మతో సమానుఁడు, శ్రీమంతుఁడు, పోషకుఁడు, శత్రువులను సంహరించువాఁడు, ధర్మములను రక్షించువాఁడు, తన క్షత్రియ ధర్మమునకు-తన జనులకు రక్షకుఁడు, వేద వేదాంగము తెలిసినవాఁడు, ధనుర్వేదమందు నిష్ఠయున్నవాఁడు, అన్ని శాస్త్రములలోని సారమెఱింగినవాఁడు, మఱపు లేనివాఁడు, మిక్కిలి తెలివి తేటలుగలవాఁడు, అన్నిలోకములను ప్రేమించువాఁడు, సజ్జనుఁడు, దీనము గాని స్వభావము-యుక్తియు గలవాఁడు, నదుల చేత సముద్రమువలె పెద్దలతోఁ గూడుకొన్న

వాఁడు, పూజ్యుఁడు, అందఱియందును ఏకాభిప్రాయముగలవాఁడు, ఎల్లవేళలయందును ఏకవిధమగు ప్రేమను చూపుచుండువాఁడు, ఆ శ్రీరాముఁడు సకల సద్గుణసంపన్నుఁడు, తల్లియైన కౌసల్యకు సంతోషమును వృద్ధిపొందించువాఁడు, సముద్రునివలె గంభీరస్వభావముగలవాఁడు, ధైర్యస్వభావములో హిమవత్పర్వతమువంటివాఁడు, పరాక్రమమందు విష్ణువుతో సమానుఁడు, చంద్రునివలె ఇష్టముతో చూడఁదగినవాఁడు, కోపమునందు ప్రళయాగ్నివంటివాఁడు, ఓర్పుచే భూమివంటివాఁడు, దానమిచ్చుటలో కుబేరసమానుఁడు, సత్యమునందు ఇతర ధర్మదేవతవంటివాఁడు.

ఇది–నాయకుఁడైన శ్రీరాముని గుణాభివర్ణనము. ఇఁక, నాయకియైన సీతాదేవి సద్గుణ సంపదను గమనింతము.

'రామస్య దయితా భార్యా
నిత్యం ప్రాణ సమాహితా
జనకస్య కులే జాతా
దేవమాయేవ నిర్మితా
సర్వలక్షణ సంపన్నా
నారీణా ముత్తమా వధూః
సీతాప్యనుగతా రామం
శశినం రోహిణీ యథా.''

(బాలకాండః 1 సర్గ)

రాముని ప్రియురాలును, భార్యయు, ప్రాణముతో సమానురాలు, అనుకూలురాలు, జనకవంశమునందుఁబుట్టి, దైవశక్తిచే సృజింపఁబడి, ఉత్తమ లక్షణములుగలదై, స్త్రీలలో శ్రేష్ఠురాలైన సీత–చంద్రు ననుసరించు రోహిణివలె, రాము ననుసరించెను.

ఇట్టి కల్యాణగుణగణ పరిపూర్ణులైన నాయికా నాయకులు కావ్యమున నున్నందున నే, వాల్మీకి రామాయణమునకు గొప్ప ఔచిత్యమేర్పడెను. ఈ మహాకావ్యము నిత్యపారాయణ యోగ్యముగా – విశ్వశ్రే– దాయకముగా విలసిల్లుటకు, కావ్యమున నాయికా నాయకులైన సీతారాము లుండుటయే కారణము. ఇట్టి కావ్యమే లోకమున సర్వదా సమాదరింపఁ బడుచుండును.

ఇట్టి వాఙ్మయమును మాత్రమే 'సాహిత్య'మని నిర్వచింపనగును. ఉత్తమ సాహిత్యముతో సముల్లసించిన వాల్మీకి రామాయణము–'పాఠ్యే గేయేచ మధురమ్' అని, బహుధా ప్రశంసింపఁబడినది. ఆదికవియైన వాల్మీకి మహర్షి–ఉత్తమ సాహిత్యస్రష్ట యగుటచే, లోకమునకు చిరస్మరణీయుఁడుకూడ నయ్యెను.

ఇటీవల, గ్రంథములు కోకొల్లలుగా వెలువడినవి. వర్తమానకాలమునందును ఎన్నియో గ్రంథములు వెలువడుచున్నవి. కాని, వాల్మీకి రామాయణమును దృష్టిలో నిడుకొని జూచినచో – ఈ గ్రంథము లెన్ని నిలువగలవు? ఎన్ని గ్రంథములు పఠింపయోగ్యములుగ నుండును? అందు – ప్రయోజనకరములుగా నెన్ని గన్పట్టును? అట్టివి – చాల తక్కువ యనియే నిస్సంశయముగా జెప్పవచ్చును.

రామాయణ భారతేతిహాసములు, భాగవత పురాణము, భగవద్గీతాశాస్త్రమువంటి కతిపయ గ్రంథములు మాత్రమే ఉత్తమ సాహిత్యమని ప్రాజ్ఞులు గుర్తింపగలరు. అవియే సాహిత్య పరీక్షకు నిలువగల్గునవి, అవి–పాఠకుని హృదయమును ద్రవింపఁజేసి, ఆత్మతేజమును గల్గించి, నిత్యసుఖమును – శాశ్వతానందమును ప్రసాదింపగల్గును.

కేవలము లౌకిక విషయములను బోధించు గ్రంథములు – ఎంతటి ఉన్నతశ్రేణికి జెందిన

వని తలంచినను, అవి - తాత్కాలిక ప్రయోజనమును మాత్రమే గల్గించునవిగా నుండును గాని, శాశ్వత ప్రయోజనమును చేకూర్పఁజాలవు. అందువలన, అట్టి గ్రంథములు-అచిర కాలములోనే కాలగర్భమున లీనమైపోవుచుండును.

నిత్యసత్యమును బోధించు గ్రంథములు - నిరంతర పఠనయోగ్యములై, ఆధ్యాత్మిక చైతన్యదాయకములై, విజ్ఞాన ప్రదములై విలసిల్లుచుండును. సత్యాన్వేషికి, అట్టి విజ్ఞానము అత్యంతప్రయోజనకరము. విజ్ఞానమువలన, బాహ్యదృష్టి దూరదూరమగును. దివ్యదృష్టి లభించును. అపుడు - సత్యస్వరూపము సంపూర్ణముగా దర్శనమిచ్చును. కనుక, ఇట్టి సత్యస్వరూప సందర్శనమునకు - ఉత్తమ సాహిత్యములో సముల్లసించు వాల్మీకి రామాయణము వంటి సద్గ్రంథములే ఉపయుక్తము లగుననుట- నిర్వివాదాంశము.

"సత్యమేవ పరం బ్రహ్మ
సత్యే ధర్మః ప్రతిష్ఠితః
సత్యమేవాక్షయా వేదాః
సత్యేనైవాప్యతే పరమ్."

బ్రహ్మపదమే సత్యమైనది. ధర్మమునందే సత్యము సుప్రతిష్ఠితమై యున్నది. సర్వవేదముల స్వరూపమే సత్యము. సత్యముచేతనే జీవులు పరమును పదిలపఱచుకొనఁగల'రని, లోకకల్యాణకాంక్షులైన మహర్షులు ప్రబోధించియున్నారు. కావున, భగవత్సన్నిధికిఁ జేరుమార్గములను జూపెట్టుగ్రంథములే ఉత్తమ సాహిత్యమని నిర్వచింపఁదగును. ఇట్టి సాహిత్యమున మకుటాయమానమై ప్రకాశించునది - ఆదికావ్యమైన వాల్మీకి రామాయణమే.

"ఇదం పవిత్రం పాపఘ్నం
పుణ్యం వేదైశ్చ సమ్మితమ్
యః పఠేత్ రామచరితం
సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే.
-(బాలకాండ 1-98)

వేదతుల్యమైన ఈ రామాయణము - సర్వపాపములను బోగొట్టి, చదువరులను పుణ్యవంతులఁ జేయును. అంతేకాదు—

'శృణ్వన్ రామాయణం భక్త్యా
యః పాదం పదమేవవా
స యాతి బ్రహ్మణః స్థానం
బ్రహ్మణా పూజ్యతే సదా.
—(ఉత్తరకాండ 11-24)

ఈ రామాయణమును పూర్తిగా గాని, కొలఁదిగఁగాని విన్నవారు, పఠించినవారు భగవత్సాన్నిధ్యమును పొందఁగలరు.

"వాల్మీకే ర్మునిసింహస్య
కవితావనచారిణః
శృణ్వన్ రామకథానాదం
కో నయాతి పరాంగతిమ్?"

కవితా వనమున సంచరించు వాల్మీకిముని సింహుని రామకథానాదమును విన్నవాఁడు - ఎవఁడు పరమపదమును పొందకుండును?

ఓమ్ శాంతిః శాంతిః శాంతిః.

శివానందస్మృతులు—35

శ్రీమత్ప్రవ్రాజికశ్యామాప్రాణ

క్రీ.శ.1929 (శుక్రవారము) మార్చి 22-వ తేది

శ్రీమహాపురుషమహారాజుగారు మిద్దెపై తమగదిలో మధ్యాహ్నభోజనము చేయుచున్నతఱి కిటికీగుండ మఠావరణమువైపు దృష్టి ప్రసరింపజేసిరి. అప్పుడే మఠావరణములోని మామిడిచెట్టుక్రింద, మఠవాసుల చెప్పులు కుట్టుచున్నవానిని చూచిరి. తమభోజనమైన వెంటనే ఒకసేవకుని పిలిపించి "చూడుము, మిట్టమధ్యాహ్నమైనది. మనఅందఱిభోజనములు ముగిసినవి. ఆహా! పాపము. అతడు తిండి తినకయే పనిసాగించుచున్నాడు. వానికి దండిగ, మిఠాయితోసహా శ్రీభగవానుని ప్రసాదమును ఇచ్చి రమ్ము" అనిరి. శ్రీవారిఆజ్ఞ శిరసావహించి చెప్పులు కుట్టువానికి ఆసన్న్యాసి ప్రసాద మిడి తిరిగి వచ్చెను. ఇంతలోపుగ స్వామివారు తమఆసనమును వీడి లేచి వచ్చి కడ నిలిచి తదేకదృష్టితో ఆచెప్పులుకుట్టువానిని చూచుచుండిరి. వారిచేత అర్ధరూపాయ నాణె మొకటి యుండెను. ప్రసాదము దొరకుటతోడనే అతడు తనపనిని ఆపి తిన నారంభించెను. అది చూచి మహాపురుషులు-ఆహా! వానికి ఎంతఆకలి వేసినదో చూడుము. అందుచేతనే చేతిలోని పనిని ఆపి ఆత్రముతో ప్రసాదము తినుచున్నాడు. నేను ఒకతమాషా చేసెదను చూడుము అని పల్కి చేతిలో నున్న రూకను వానిముందుకు విసరెను. తటాలున పైనుండి అర్ధరూపాయ నాణెము తనముందు వచ్చి పడుట చూచి, విస్మయముతో అతడు తల పైకెత్తి చూచుసరికి మిద్దెపైగదిలో కిటికీకడ స్వామివారు అగపడిరి. వారే ఈరూక పడవేసిరి అని తెలిసికొనెను. ఆనందముతో అతడు చేతులు జోడించి తనకృతజ్ఞతను తెలుపుకొనెను. అటుపై ఒకసాధువు వచ్చి చెప్పులు కుట్టినకూలి విషయములో బేరమాడ జొచ్చెను అది విని వెంటనే మహాపురుషు లిట్లనిరి— చూడు, అతడు పేదవాడు సుమా! వానివద్ద నీవేల బేరము లాడుచున్నావు?"

*   *

రా ట స్వామివారు ఆహారమునుచాల స్వల్పముగ భుజింతురు. నేటిరాత్రి వారు పాలుత్రాగునపుడు ఒకసన్న్యాసి వచ్చి స్వామివారికి నమస్కరించి నిలిచెను. ఆయనతో నానావిషయముల ముచ్చటించుచు, శ్రీవారు మఠ సేవాకేంద్రముల (మిషనుల) కార్యకలాపములగూర్చి పలుకదొడంగిరి.

"ఆహా, మీరందఱు వచ్చినారు. నాకు మహానందము గలుగుచున్నది. శ్రీభగవానుడు తమ సంఘశక్తిని పట్టి ఎటుల ఊచి ఊచి చైతన్యము కల్గించిరి. అంతే కాక తమపని ఏదో ఒకవిశిష్టవ్యక్తిద్వార సంపన్నముకాదని గుర్తించి సాధువు లెల్లరును కూడి సమష్టిగ తమపనిని చేయువలయుననిరి. అప్పుడే చక్కగ నియమానుసారముగ ఎట్టి తప్పటడుగులును లేక పను లన్నియు యథావిధి జరుగును. ఎన్ని విఘ్నములు, ఎంతటి బాధలు, ఎన్నిఆపదలు విపత్తులు వాటిల్లునో అంత ఎక్కువగ సంఘశక్తి జాగరితమగును. "శ్రేయాంసి బహువిఘ్నాని" ఎన్ని బాధలు, ఆటంకములు కల్గునో, అన్నిరెట్లుగ లోకులకు శ్రీభగవానుని పట్ల, భక్తి, విశ్వాసము, నిబ్బరమును హెచ్చుగును. భగవానుని యుగధర్మప్రవర్తనకార్యార్థమే ఈసంస్థ స్థాపింపబడినది. ఈయుగధర్మప్రవర్తనాకార్యము పెక్కుశతాబ్దములవఱకు

నిరవచ్ఛిన్నముగ కొనసాగును. ఈప్రవాహ వేగమును అడ్డగించుటకు ఎవరికి సామర్థ్యము లేదు. నాయనా, నే నాడు మాట లెల్లను త్రికాలజ్ఞ ఋషిపుంగవుడగు శ్రీవివేకానందుని వాక్యములే సుమా.'

సన్యాసి ''స్వామీ, తమరు సెలవిచ్చుచున్నదియును, శ్రీవివేకానందస్వామిగారు నుడివినట్టి వేదవాక్కులును ఎన్నటికిని అసత్యములు కాజాలవు. కాని స్వామీ, ఏ మని చెప్పను ? చుట్టుపట్ల వాతావరణము, చూచు కొలది, ఈ విశ్వాసమును మామనఃఫలకమున స్థిరముగ నిలుపజాలకున్నాము-కార్యకలాపములందు ఉత్సాహమును కోల్పోవుచున్నాము. ఏదో చెప్ప లేని భయము మమ్ముల నావరించి మామనంబుల నెల్ల అవిశ్వాసముతో నింపి వేయుచున్నది.

మహాపురుషులు-ఇలాగు జరుగుట నైజమే. పనిచేయబోయినచో ఒకపరిభయము - ఒక్కొక్కమారు విసుగు కల్గును - కాని మరల మెల్ల మెల్లగ తమంతతామే అవి తొలగిపోవును. ఇ వెల్లను కర్మకు నైజగుణములు. ప్రపంచములో ఏఒక్కచిన్న మంచిపనినైనను సరే, చేయ సమకట్టినచో వెంటనే పెక్కు విఘ్నముల తప్పక ఎదుర్కొన వలసివచ్చును. ఇక పని ఎంతగొప్పదో అన్నిరెట్లుగ విఘ్నములు వాటిల్లును. కాని ఈవిఘ్నప్రతిఘాతముల నిరంతరసంఘర్షణ మూలముననే ఆత్మశక్తి జాగరితమగును. ఈశక్తి ఆసాక్షాత్ జగజ్జననియే కాని వేఱొండు కాదు. ఈపనిపాటలెల్ల ఆజగదంబకు చెందినవే - మన మెల్లరము ఆతల్లిబిడ్డలమే. సత్యమార్గమునుబట్టి పోవుచు - ఈజ్ఞానమును సుస్థిరము కావించుకొనవలెను. ఇది తేలికపని కాదు - యుగధర్మసంస్థాపనా కార్యమే, అని ఎఱుగవలెను. అందుచేతనే శ్రీభగవానులు మమ్ములకూడ బలాత్కారముగ ఈపనిలోనికి దింపిరి. లేకున్నచో సాధనానుష్ఠానములందే నిమగ్నులై యుండియుండక పోతిమా ఏమి ? మేము అలాగే తపోనిష్ఠారతులై యుంటిమి కూడను. కాని శ్రీరామకృష్ణభగవానునిచే ఆదేశింపబడిన వాడైన శ్రీవివేకానందస్వామిగారు ఈకార్యప్రణాళిక నేర్పఱచి, మమ్ముల నెల్ల బలత్కారముగ ఈ పనిలోనికి దింపిరి. అంతియే కాక స్వయముగ స్వామిజీకూడ ఎట్టి విధి విరామము లేక, జీవితము కడపటిక్షణము వఱకు ఈపనికే సర్వస్వము ధారబోసెను కదా ! ఆహా! అట్టి కఠోరపరిశ్రమ మూలముననే కదా స్వామిజీశరీరము శిథిలమై పోయినది! వారైనను పలురకములగు జంజాటకముల నెల్ల ఎదుర్కొనకయే పని కొనసాగింప గల్గిరా ఏమి ? వారు పాశ్చాత్యఖండములకు బోవు ఒక్కచిన్న విషయమునుగూర్చియే ఆలోచింపుము - ఎట్టి చిక్కులు సంభవించెను ! ఎంతటి ఇక్కట్లకు పాలు కావలసి వచ్చెను ! శ్రీభగవానుల కార్యమును ఎట్టి దుఃఖకష్టముల దగుల్కొని అందుండియే పనిచేయవలసివచ్చెను ! ఇంతేల నాకుకూడ మధ్యమధ్య ఈలాగు అనిపించును - ఇకమీద నైన ఎక్కువగ శ్రీభగవానుని సగుణభావముల నాశ్రయింపను, ఒక్కపెట్టున నిర్గుణభావము నవలంబించి - సమాధిస్థితిలో నిమగ్నుడనై యుండ నిచ్ఛగింతును. కాని భగవానుడు నన్ను ఆలాగు ఉండనీయ లేదే? వాస్తవము సర్వమును అతడే! అతడు సగుణుడును - నిర్గుణుడును కూడ. ''పాదో అస్య విశ్వా భూతాని త్రిపాదస్యామృతం దివి'' ఋగ్వేదము-10-90 —— ఇదంతయు అనగా త్రికాలవర్తియగు సమస్తజగత్తు - ఆపురుషుని మహిమయే - వాస్తవమునకు ఆపురుషుడు, ఆమహిమకన్న ఎక్కువశ్రేష్ఠుడు. ఎందుచేత

ననగా - ఈ కాలత్రయవర్తియగు సమస్తచరాచరము ఆయనయొక్క ఏకపాదమునకు సమానము మిగిలిన మూడు పాదములతో - అవినాశమును స్వప్రకాశమునగు స్వస్వరూపమున నెలకొని యున్నాడు.]

ఆయన ఇచ్ఛ లేనిదే మన మేమియు చేయజాలము సుమా! వారు మనల నెపుడు ఏపరిస్థితిలో నుంతురో మనము ఆలాగుననే యుండవలెను. వారే కృపజూపి అంతయు ఎఱుకపఱచుచున్నారు. ఆ అమృతధామము చేరు మార్గమును తెలిపి యుంచిరి. "యతో వాచో నివర్తన్తే అప్రాప్య మనసా సహ" (తైత్తిరీయ ఉపనిషత్తు-2-4-1). దేనిని అందుకొనుటకు అసమర్థమై - మనస్సుతోపాటు వాక్కుకూడ - తిరిగివచ్చునో!

శివానంద లేఖావళి

45

చిల్కాపేటహౌస్,
అల్మోడా పోస్టు,
కూమోన్, ఉ. ప్ర.
7 ఏప్రిలు 1914.

ప్రియ—,

నీవు క్రిందటినెల 23-వ తేది వ్రాసిన జాబు చేరినది. నాజీవితమును గుఱించి తెలిసికొనగోరితివి. వ్రాయుటకు నాజీవితసంభవములలో మిక్కిలి యసాధారణమైన దేదియు లేదు. కాని ప్రత్యేకములైన అన్నింటికంటెను ప్రత్యేకమైన సంభవము ఒకటి కలదు. ఏది యనగా శ్రీరామకృష్ణునితో కలిసికొనుటయు, ఆయన యనుగ్రహమును. అందుకు కారణము ఆయన సౌజన్యమే. ఆయన యనుగ్రహమునకు అర్హత కలిగించు సుగుణ మేదియు నాలో లేదు. ఆయన స్వతంత్రుడు అమోఘసంకల్పుడు. స్వసంకల్పప్రేరితుడై ఆయన నన్ను ధన్యునొనర్చెను. నాజీవితమున చెప్పుకోదగిన సంభవ మిదొక్కటే.

ఎవనికైనను దేవునివేషము వేసి అతనిని దేవునిగా తయారుచేయుట ఎన్నటికైనను సాధ్య మగునా? దేవుడు సదా దేవుడే. దానిని ఉద్ఘోషించి నిరూపింపవలసిన ఆవశ్యకత లేదు. సూర్యునకు వెలుగునిచ్చుటకు మఱొక దీప మక్కఱ లేదు. సూర్యుడు స్వయం ప్రకాశుడు. అందుకై నీ వెప్పుడును వ్యథ చెందకు. ఇతరులు వారి కిష్టము వచ్చినట్లెల్ల మాటాడుచుందురుగాక. గురుదేవుడు శ్రీరామకృష్ణుడు నీకు శరణ మనుగ్రహించెను. నీవు ధన్యుడవు. వేఱు దేనినిగుఱించియు నీవు వెతజెంద నక్కఱ లేదు. నిండుహృదయముతో ఆయనను ప్రార్థింపుము. ఈజన్మముననే నీవు ఆయనను సాక్షాత్కరించుకొనగలిగియుందువు.

ప్రేమానందస్వామి తూర్పుబంగాళమున వివిధప్రదేశముల పర్యటింప నేగియున్నాడని వింటిని. ఆయన ఠాకూరునుగుఱించి చాల చోట్లలో ప్రచారము చేయుచున్నాడు. వసతి పడినచో ఎక్కడనైన ఆయనను కలసికొన ప్రయత్నింపుము.

నీవివిధప్రశ్నలకు జవాబులుగా ఏమేమి వ్రాయవలయునో నే నెఱుగను నాకు తెలిసిన దింతే. నేను శ్రీరామకృష్ణుని కింకరుడను.

ఆయన శ్రీచరణములను శరణుజొచ్చితిని. అంతకంటె నేమియు నేను నిజముగ నెఱుగను. ఆయన కృపతో తన్నుగూర్చి తలంపించినప్పుడు తలచుకొనుచుందును. ఆయన నాచేత పుస్తకములు చదివించినప్పుడు పర్యటనములు చేయించినప్పుడు, ఎవరితోనైన ఆధ్యాత్మికవిషయములను గూర్చి సంభాషింపజేసినప్పుడు—— ఆయన చేయించినట్లు చేయుచుందును. అదే నాపని. శ్రీరామకృష్ణుని దయయే ఏకైకతరణోపాయము. అది నాదృఢవిశ్వాసము. ఇక నీజన్మలో నాది అనుకొనదగినది నాకు వేఱేదియు లేదు, వేఱు దేనినిగాని నేను కోరుట లేదు. అదెల్ల అతనియనుగ్రహామే.

నిండుహృదయముతో నీవు ఆరామకృష్ణుని ప్రార్థింపుము. నిక్కముగ నీకు నెమ్మది చేకూరును. ఇంతకంటె నేమి వ్రాయుదును? నీకు నాహృదయపూర్వకప్రేమాశీస్సులు.

నీ శ్రేయోభిలాషి,
శివానంద.

46

చిల్కాపేటహౌస్,
అల్మోడాపోస్టు,
కూమోన్, ఉ. ప్ర.
26 ఏప్రిలు 1914.

ప్రియ——,

నీజాబు మఱొక్కటికూడ చేరినది. చాల సంతోషము. నీవు మొదట కన్న స్వప్నమును గూర్చి నాయభిప్రాయమును క్రిందటిజాబులో తెలిపితిని. ఈస్వప్నముకూడ చాల ఉత్సాహజనకముగ నున్నది. ఠాకూరు గోపాలునిరూపమున నీకు ప్రత్యక్షము కాగోరె ననుట నిజము. గోపాలుని దర్శించి నీవు శ్రీనందుని భావననో శ్రీయశోదభావననో అవలంబించి ఉపాసింతు వేమో. ఆయభ్యాసముచేత నీకు బ్రహ్మానందము కలుగగలదు. నీహృదయము నిర్మలమును విశుద్ధము నగును. నిజముగ నీవు భాగ్యవంతుడవు. కావుననే ఠాకూరు నీకు అప్పటమైన గోపాలునిరూపమున తన్ను చూపుకొనుచున్నాడు. ఇందువలన నీకు పరమనిశ్రేయసము కల్గును. గట్టిగ నమ్ము.

వేసవివిరామదినములలో సర్వవిధముల ప్రయత్నించి కల్కత్తా, మఠము (బేలూరు మఠము) ఇతర పవిత్రస్థలములు-ఈచోట్లకెల్ల పోయి అచ్చట వసించు విశుద్ధాత్ములను కలసికొనుము. అప్పుడు ఠాకూరు నన్నేచోట నుంచునో అచ్చట నుందును. నాకు సొంత సంకల్ప మేదియు లేదు. ఆయన నాచేత ఏమేమి ఎట్లెట్లు చేయించునో ఆయాపనులను అట్లట్లు చేయుచుందును.

ఈచోటు చాలదూరము, మార్గము దుర్గమము, ప్రయాణమున కగు వ్యయప్రయాసలింతంత కావు. కావున ఇచ్చటికి రానక్కఱ లేదు. పరమపూజ్యురాలగు మాతృదేవి శ్రీశారదాదేవి కల్కత్తాలో నున్నది. శ్రీశారదానందస్వామియు మాస్టరు మహాశయుడును ఇతరభక్తులును అక్కడనే ఉన్నారు. వారిని కలసికొనుము. మఠములో నీకు శ్రీప్రేమానంద సుభోధానందస్వాములయు ఇతరభక్తులయు దర్శనము లభించును. వారిని కలసికొంటివేని ఠాకూరునందలి నీభక్తి హెచ్చును. నీవు నన్ను కలసికొనుట ఠాకూరు ఎప్పుడు సంకల్పించిన అప్పుడు ఘటిల్లును. సమస్తమును ఆయనకు విడిచిపెట్టుము. భగవత్పరతంత్రతనుబోలిన ఆనందమును శాంతియు వే ఱొకటి లేదు. ఇంటనుండియే తన భక్తిప్రేమలను నిన్ను ఆయన అనుభవింపజేయునేని

వే తెచ్చుటకిని పోనక్కఱలేదు. ఐనను సెలవు దినములలో రవంత చోటుమార్పు నిజముగ మంచిది. భక్తసమాగమము మనశ్శరీరములకు క్షేమము నొనగూర్చును.

నీకు నా హృదయపూర్వక ప్రేమాశీస్సులు. ఇప్పుడు నా యారోగ్యము మునుపటియంత బాగుండుట లేదు. ఇక్కడ చలి చాల మిక్కుటము. వెచ్చదనము దుర్లభము. ఎండతీక్షణముగ నున్నప్పుడుసైతము వీచు గాలి సదా చల్లగానే యుండును. నీళ్లు బాగున్నవి. ఇచటి దృశ్యము రమణీయముగను ఉదాత్తభావోద్బోధకముగను నున్నది.

నీ శ్రేయోభిలాషి,
శివానంద.

47

చిల్కాపేటహౌస్,
అల్మోడాపోస్టు,
కూమోన్, ఉ. ప్ర.
15 మే 1914.

ప్రియ—,

నీజాబు చూచి చాల సంతోషించితిని. నిన్ను యశోదగా భావించుకొని గోపాలపరబ్రహ్మమును భజించుచున్నావు.
మైన మిగుల నుదాత్తమైన స్వచ్ఛమార్గము. అది మనోమాలిన్యమును జాడగానైన నుండనీయక తుడిచివేయును. శ్రీ శ్రీ ఠాకూరు (శ్రీరామకృష్ణుడు) యశోదభావనలో చాల దినము లుండెను. ఆయనజీవితచరిత్రములో నీకా విషయము కనన గును. నీవు స్వప్నములో మాతృదేవిని దర్శించితివి. అది ఎంతయు శుభము. కాలక్రమమున గురుదేవుడు ఇంకను ఎన్నిరూపములలో తన్ను చూపుకొనునో నీవే చూడగలవు. నిజముగ నీవు ధన్యుడవు. అందుంచుకంతయు సందేహము లేదు. నీవు మఠములో కొన్నాళ్లు ఉండువనియు అక్కడి వారి గోష్ఠి భాగ్యమును బడయుదు వనియు నేను ప్రేమానందమహారాజునకు జాబు వ్రాసితిని.

ముల్లోకములలో నాకు శిష్యుడు లేడు. నేను ఠాకూరుదేవుని సేవకుడను. కావున నాశిష్యుడనని నీవు చెప్పుకొనవలసిన యావశ్యకత లేదు. నీవు ఇంతమాత్రము చెప్ప వచ్చు :—నీమీద నాకు వాత్సల్య మని, భగవదారాధనము గూర్చి నీ వడుగు ప్రశ్నలకు నాకు తెలిసిన దానిని జవాబుగా చెప్పుచుందు నని, నీయాధ్యాత్మిక పురోభివృద్ధికై నేను నిండుహృదయములో ప్రార్థించుచుందు నని, ఇంతమాత్రము చెప్పిన ఇదే హెచ్చు. వారు గొప్పభక్తులు, నిన్ను సులభముగా గుర్తింప గలరు. నీపట్ల మిక్కిలి ప్రేమయు, దయయు కలిగియుందురు.

నీకు ఇంకను మంత్రోపదేశాదికము అక్కఱలే దని నాయభిప్రాయము. ప్రస్తుతము నీవు ఆయనను (గురుదేవుని) ప్రేమింపుము. మనమార ఆయనకు సేవ చేయుము. మేలైన పుష్పఫలములతో నీ వాయనను భజించుచున్నా వని విని నే నపరిమితముగ నానందించితిని. ఆయన సేవలో మునిగియుండుము.

జాతాశౌచమృతాశౌచములను పాటించుటలో ఇంతవఱకు ఉన్న యాచారమునే అనుసరింపుము. అందులో చెఱుపేమియు లేదు. అది మంచిదే. ఆచారమున నున్న సంఘనియమములను ఉల్లంఘించుట మంచిది కాదు. అమలులో నున్న యాచారమును అనుసరించుటే ఉచితము. గురుదేవుని శాసనమును అదే.

నీవు ఆరోగ్యము కలిగియున్నా వని తెలిసినది. సంతోషము. నాఆరోగ్యము మునుపటి కంటె రవంత మెఱుగుగా నున్నది. నీకు నా

హృదయపూర్వక ప్రేమాశీస్సులు. నీ క్షేమ వార్త అప్పుడప్పుడు తెలియవచ్చుచుండిన నాకు నెమ్మదిగ నుండును; ఠాకూరు నీకు శ్రేయము లొసంగు గాత.

నీ శ్రేయోభిలాషి,
శివానంద.

48

చిల్కాపేటహౌస్,
అల్మోడాపోస్టు, ఉ. ప్ర.
27 జూన్ 1914.

ప్రియ——,

నీజాబు యథావిధిగా చేరినది. సంగతులు తెలిసినవి. సెలవుదినాలలో నీవు నవద్వీపము, కాళీఘట్టము, దక్షిణేశ్వరము, బేలూరుమఠము మున్నగుచోట్ల కేగి అనేకభక్తుల పుణ్యగోష్ఠిలో నుంటి వని తెలిసి చాలసంతోషించితిని. అవకాశము లభించినపుడెల్ల అప్పుడప్పుడు ఆలాగు చేయుట చాలమంచిది. ఇది నీమనశ్శరీరముల సంక్షేమమునకు సాధకము కాగలదు.

ఠాకూరు అచిరకాలములోనే నీ కుటుంబ కష్టములను తొలగించునను పూర్తినమ్మకము నాకున్నది. దేనినిగూర్చియు వెత జెందనక్కఱలేదు. నీ ప్రేమ భక్తివిశ్వాసములు వర్ధిల్లు నవకాశము కూర్చుటకే ఈకష్టములు కలిగినవని నమ్ముము. అవి నీకు చెఱుపు నెన్నడును చేయవు.

ఠాకూరున కర్పించిన పంచదారలో రవంతనే నుంచుకొని మిలిగిన ప్రసాదమును నేను ధరించుచుండిన ప్రాతవస్త్రఖండమును నీకు త్వరలోనే పంపెదను. నీవు నన్ను కలిసికొనుటకు ముందే ఠాకూరు నీపట్ల కరుణాళువుగ నుండ నని నే నెఱుగుదును. ఆయనపట్ల ప్రేమవిశ్వాసములు వర్ధిల్లి స్థిరపడవలయు నని నేను ఆస్థతో హృదయపూర్వముగ ప్రార్థించుచున్నాను. శ్రీ రామకృష్ణుని కోరిన వారిని గుఱించి నేను తప్పక అట్లు ప్రార్థించుచుందును. గురుస్థానము నధిష్ఠించుట నా కశక్యము. గురుదేవుడు ఆరీతిగనే నన్ను తర్ఫీదు చేసియున్నాడు. గురువ నగుద మను తలంపు నా కెప్పుడును కలుగదు. కావున ఆ పదవికి నే నాయనను ప్రార్థించుటయు లేదు. ఈ యుగమున మానవతతికి ఆదర్శమును ఆచార్యుడును గురుదేవుడే. ఆయనపట్ల ప్రజల కున్న భక్తివిశ్వాసములు వర్ధిల్లవలె నని మాత్రమే మేము మనఃపూర్వకముగ ప్రార్థించుచుందుము. వారికి మాబోధనలచే ధైర్యోత్సాహములను కలిగించుచుందుము. ఆ భక్తి విశ్వాసములే వారిని రమలక్ష్యమునొద్దకు చేర్చునని నా విశ్వాసము.

నీకు నా హృదయపూర్వకాశీస్సులు. నా పంపు వస్తువులు నీకు చేరినవెంటనే ఆ సంగతిని నాకు తెలుపుము. నీ క్షేమవార్తలనుకూడ తెలుపుము. నా ఆరోగ్యము మందముగా నున్నది. ఠాకూరు సంకల్పముచే ఏది సంభవించునో అదే శ్రేష్ఠము.

నీ శ్రేయోభిలాషి,
శివానంద.

49

చిల్కాపేటహౌస్,
అల్మోడాపోస్టు, ఉ. ప్ర.,
12 జూలై 1914.

ప్రియ శరత్ (బాంగాల్),[1]

సుదీర్ఘకాలమునకు ఆకస్మికముగ నీయొద్ద నుండి వచ్చిన జాబును చూడగానే నాకు కలి

1. తూర్పుబంగాళమువారిని హేయభావముతో నిర్దేశించుపదము "బాంగాల్". కాని ఇచ్చట అది ప్రేమవాచకముగా ప్రయుక్తము, శరత్ = శరచ్చంద్ర చక్రవర్తి, శ్రీవివేకానందస్వాముల శిష్యుడు.

గిన సంతోషమును ఏమని చెప్పుదును? బాలేశ్వరవిలాసమునకు నీకొకజాబు వ్రాయనెంచియుంటిని. కాని నీ విప్పుడు గయకు వచ్చియున్నట్లును డెప్యూటీపోస్టుమాస్టరునౌకరీ నీకు ఖాయమైనట్లును తెలిసినది. గయకు నీవు వచ్చుట నాకు చాలసంతోషకరము. అక్కడ విష్ణుదేవాలయమునకు అప్పుడప్పుడు పోవుచుండుము. శ్రీగురుదేవుని (శ్రీరామకృష్ణుని) స్మరించుచుండుము. తప్పకుము. శ్రీరామకృష్ణుని తండ్రికి కల[1] వచ్చినది అక్కడనే. అవన్నియు తప్పక నీజ్ఞప్తిలో నుండును. గయలో నీవు వానిని స్మరింతువు అని నే ననుకొనుచున్నాను. నీసోదరునివార్తకూడ నాకత్యంతముప్రీతిని కూర్చినది. వివాహమాడుమని అతని నిక నిర్బంధింపకుము. కుటుంబభారమును అతడు నిర్వహించునేని ఠాకూరు సంకల్పానుసారము నీవు లౌకికకార్యకలాపమునుండి విరామము నొంది స్వామీజీపనిని మఱింత హెచ్చుగా చేయుచుండ వచ్చును.

నీవు కాశికి పోయితివనియు మహారాజును (శ్రీబ్రహ్మానందస్వామిని) కలసికొంటి వనియు విని చాల ప్రీతుడనైతిని. నీ వద్వైతాశ్రమమున బసచేసితి వని విని మఱింతగా సంతుష్టుడనైతిని. స్వామీజీ (శ్రీవివేకానందస్వాముల) కీర్తికి అది చరమస్మారకము. ఆశ్రమమును రిపేరు చేయుటయు గనులను క్రొత్తపఱచుటయు— ఈమొదలైన పనులుమాత్రమే ఇన్నాళ్లను జరుగుచువచ్చినది. ఒకరిద్దఱు బ్రహ్మచారులు సాగించు ఆధ్యాత్మికసాధనలు శ్రీరామకృష్ణునకును స్వామీజీకిని కావించు ఆరాధనానైవేద్యములును తప్ప ఈకేంద్రమున జనుల ఏమైన చేయుటగాని దేశప్రచారముగాని విశేషముగ జరుగలేదు. ఐనను ఠాకూరుసంకల్పానుసారము అటువంటి కార్యక్రమములు జరుగు నని నా నమ్మకము. మఱొకమాట: ఆశ్రమమునకు నిలుకడగా వచ్చు ఆదాయము లేదు. అయాచితముగ లభించుదానిమీదనే ఆశ్రమము చాల వఱకు ఆధారపడి యున్నది. నీవు వివేకభాష్యమును వ్రాయుచున్నావట. ఆ సంగతి ఇంతకు పూర్వమే వినియున్నాను. అది చాలమంచిదే. నీకే అది సాధ్యమగు నని నా దృఢవిశ్వాసము. స్వామీజీప్రత్యేకాశీస్సులు నీపట్ల నున్న వని నే నెఱుగుదును. వివేకభాష్యముద్రణమునకు వలసినధనమును మహారాజుగారు ఎట్లో ఒకట్లు సమకూర్తు రని విని చాల సంతోషించితిని. సంకల్పించునేని ఆయన దానిని నిర్వహింపగలడు.

ఔను "స్వామిశిష్యసంవాదము"[2] రెండు సంపుటములును నాయొద్ద నున్నవి. మొదటినుండి తుదివఱకు నేను ఆగ్రంథమును క్షుణ్ణముగ చదివితిని. ఇప్పుడుకూడ అప్పుడప్పుడు చదువుచుందును. ఆగ్రంథము చాలరమ్యమైన కూర్పు. దానిని చదువుచున్నప్పుడు ఆసంభవము లన్నియు మనోనేత్రమునెదుట ప్రత్యక్షమగును. నిజముగ స్వాములవారి సార్థకప్రగాఢములైన ఉపదేశములందున్నవి. దానిని

1. వచ్చిన కల ఇది:— శ్రీరామకృష్ణుని తండ్రి క్షుదిరాంచట్టోపాధ్యాయ విష్ణుదేవాలయమున ఉపహారములను అర్పించుచుండెను. పితృదేవతలు చుట్టునుండి అర్పించినదానిని స్వీకరించుచు దీవించుచుండిరి. వారు గదాధరదేవుని ఆరాధించుచుండిరి. వారినడుమ ఉన్న ఆసనముపై ఉన్న గదాధరస్వామి క్షుదిరాముని పిలిచి అతనిభక్తిప్రపత్తులను మెచ్చుకొని "నీయింట నీకు పుత్త్రుడనుగా జన్మింతు" ననెను. "అయ్యో, నేను పేదనే" అని క్షుదిరాము డనగా స్వామి "భయపడకు. నీ వేమర్పించినను అదే నాకు మేరుసమానము" అని యూరడించెను.

2. సంపూర్ణగ్రంథావళి ఆంగ్లసంపుటములు. V VI VII

చదువుచున్నప్పుడు హృదయ ముప్పొంగును. వెలుగొందును. ఉత్సాహపూర్ణమగును. ఈ సమస్తమును స్వానుభవమున నేను చూచితిని. నాకరీసంకెళ్ళనుండి విడుపొంది నీజీవితము నంతటిని స్వామిజీపనికై విశుద్ధచిత్తముతో అంకిత మొనర్చుకొంటివేని నాకు కలిగెడి సంతోషము ఇంతంత గాదు. మిమనులో చేరు చున్న విద్వాంసులగు బ్రహ్మచారులు నీరచన లను చదువుచు ఏకగ్రీవముగ ఇట్లనుచున్నారు. "శరత్బాబు సన్న్యాసదీక్షను స్వీకరించి స్వామీజీకై మఱింతగ పాటువడునేని చాలబాగుండును. సన్న్యసించునేని ఆయనకు కావలసినంత వ్యవధి లభించును. ఆయనతోడి గోష్ఠిచే మాజీవిత ములు మేలొందును. స్వామిజీపని మఱింతగా నిర్వర్తితమగును." వారు చెప్పుచున్నది నిజమే అని నాయభిప్రాయము. ఠాకూరు సంకల్పించు నేని అట్లే జరుగును.

నే నిచ్చటికి వచ్చి సంవత్సరమునకంటె ఎక్కువకాలమైనది. కాశీలోను కంఖాలులోను బేలూరు మఠమునందును ఉండినంతకంటె నాయారోగ్యము చాల మెఱుగుగా నున్నది. ఠాకూరు ననుగ్రహమున మనఃపరిస్థితి బాగు న్నది. నే నున్నచోట ఎట్టయెదుట కేదార నాథబదరికాశ్రమములను సదా చూచుచుండ వచ్చును. అవి సదా మంచుకప్పిన వెండి కొండలశ్రేణులు. ప్రస్తుతము ఆకాశము మేఘ చ్ఛన్నమై యున్నందున అవి ఎల్లప్పుడును కన వచ్చుట లేదు. ఇచ్చటి శీతోష్ణస్థితి చాల ఆరోగ్యకరము. చోటు చాల ఏకాంతమైనది. పవిత్రమైనది. ఇది యుండునది ఉత్తరఖండము లోనే. పురాణములలో ఈ చోటునకు "రామ పర్వత" మని పేరు.

ఫ్రాంకుమహాశయుని ఎఱుగుదు వను కొందును. తొమ్మిదిపదినెలలుగ అతడును అల్మోడాలోనే ఉన్నాడు. కొంతఆధ్యాత్మిక సాధన చేయుచున్నాడు. సాయంప్రాతర్వేళ లలో నన్ను కలసికొనుచుండును. కొంతమంచి సంసర్గము నా కిచ్చట నున్నది.

నీకు నాహృదయపూర్వక ప్రేమాశీస్సులు అప్పుడప్పుడు నీవార్తలు తెలియుచుండిన నాకు సంతోషముగ నుండును.

నీ శ్రేయోభిలాషి,
శివానంద

50

చిల్కాపేట,
అల్మోడా, ఉ. ప్ర.,
30 అక్టోబరు 1914.

ప్రియ—,

సాదరముగా నీవు వ్రాసిన చక్కనిజాబు చేరినది. చాలసంతోషము. ఠాకూరు రామ కృష్ణదేవుడే అపారకరుణచే తన బానిసనైన నారూపమును కలలోనీకు కనబఱచి ఆశీస్సులను నీచెవిని పడవేసెను. అందునుగూర్చి నా కేమియు తెలియదు. గురుదేవు నెదుట శిశువువలె విల పించుచు ప్రార్థింపుము. తనవితీర ప్రార్థింపుము. నీప్రార్థనలకు ఆయన తప్పక చెవియొగ్గును. అందుకు నేను పూచీ. సరళమైన శ్రద్ధయున్న నే ఆయనను పడయవచ్చు ననుట నిజము,నమ్ముము. ఠాకూరుమహిమలను కీర్తింపుము. ఆయన నామము ననుసంధింపుము. ఆయనను గూర్చి చదువుము. ఆయనజీవితమును గూర్చి చింతన చేయుము. ఈపనుల నన్నిటిని చేయుము.

ఆయనను ఆశ్రయించుటకు ప్రత్యేకమైన పద్ధతి లేదు. ఆయనను ప్రేమింప ప్రయత్నింపుము. ఆయనను ప్రేమించు టెట్లు అని యడుగుదువేని అందుకు జవాబు: "ఆయనను పేర్కొనక ఆయనను స్మరింపక నీ వెప్పుడుండ

లేవో అప్పుడు ఆయన నిన్ను ప్రేమించు చున్నాడని తెలిసికొనుము. ఆయన ప్రేమకు భాజనము కానిదే ఎవరును ఆయనను ప్రేమింప జాలరు. జీవితమునను జీవితానంతరమునను ఆయనయే మన సర్వస్వము. ఈ విశ్వము ఆయనది. ఈ మాయాజగమున ఆయనయే నన్నుంచి యున్నాడు. కావున నేనిందున్నాను. ఆయన చేయించిన పెుల చేయుచున్నాను. ఎడ తెంపు లేక ఆయనను పేర్కొనుచుందువేని ఈ భావనయే కాలక్రమమున ప్రేమగా పరిణ మించును. అందుంగూర్చి మిక్కిలి తొందరపడి ఉపయోగము లేదు. మెల్లగానే ముందునకు సాగవలయును. విశుద్ధమైన జీవితమును గడః వలె నను ప్రత్యేకమైన మెలకువ కలిగి యుండ వలయును. కామినీ కాంచనములే సంసారము. ఎల్లెడల చెడగొట్టు ప్రభావము వానిదే' గురు దేవుని సదా ఇట్లు ప్రార్థింపుము. "దేవా, విశ్వమోహనమైన నీ మాయలో నేను తగు ల్కొన కుండునటుల చూడుము. నీ శ్రీచరణ ములందు నిస్స్వార్థమైన భక్తిని శ్రద్ధను నాకు ప్రసాదింపుము." ఈ రీతిని ప్రార్థించితివేని గురు దేవుడు నిన్ను సన్మార్గమున కొనిచనును. సందేహము లేదు.

ఇక నేమి వ్రాయుదును ? అప్పు డప్పుడు జాబు వ్రాయుచుండుము. నీకు నా హృదయ పూర్వక ప్రేమాశీస్సులు.

నీ లాషి,
శివానంద.

51

రామకృష్ణ అద్వైతాశ్రమము,
లగ్సా, వారణాశి,
ప్రియ—, 28 నవంబరు 1914.

నీజాబు చేరినది చాలసంతోషము. ఇచ్చట నా ఆరోగ్యము పర్వా లేకున్నది. గురుదేవు నను గ్రహమున బాబురాము మహారాజునకు (శ్రీ ప్రేమానందస్వామికి) కూడ క్షేమమే. "అశ్వాఙ" చేరినదని హరిమహారాజు వ్రాసిన జాబువలన తెలిసినది.

నేను నాతో హరిమహారాజును పిలుచుకొని పోవుట అనునది చాలవఱకు తప్పక జరుగును. హరిమహారాజు మహిజములో కొన్నా ళ్ళుండ వలయునని భువనబాబును, భూషణబాబును ప్రత్యేకముగ ప్రార్థించియున్నారు. మహిజ ములో కొన్నాళ్లుందుమేమో. తర్వాత జంతా రాకు పోయి భూమినిగుఱించిన కొన్ని ఏర్పాట్లు చేయవలయును. ఇటికరాళ్లు కాల్పించి అక్కడ ఒక చిన్న ఇంటిని నిర్మించుటకు ఏర్పాట్లు చేయ వలసి యున్నది.

నీకు నా హృదయపూర్వక ప్రేమాశీస్సులు. ఇప్పుడు మీ రందఱును గురుదేవుని సంరక్షణ లోను తద్భక్తుల సంరక్షణలోను కుదురు కొంటిరి కాబట్టి ఆధ్యాత్మిక జీవితములో పరి పూర్ణతను మీరు తప్పక సాధింతురు. నిజముగ మీ బాధ్యత మాది. ఈ విషయమును సదా జ్ఞ యుంచుకొనుము. ఇంతకంటె ఏమి వ్రాయుదును

నీ శ్రేయోభిలాషి.
శివానంద.

52

చిల్కాపేట,
అల్మోడా, ఉ. ప్ర
ప్రియ—, 28 జూను 1915

నీ జాబు యథావిధిగా చేరినది. సంగతులు తెలిసినవి. మఠమునుండి కొందఱు సన్న్యాసు లును, బ్రహ్మచారులును అచ్చటికి వచ్చినట్లు తెలిసినది. రామకృష్ణునిపేర నుండు సేవా సంఘము ఆయనదే. ఆయన కృపచే మిషను

వారు క్షామబాధిత నారాయణులకు కొంత సేవ చేయగలుగుదురేని అది ఎంతయు సంతోషింపదగిన విషయము. దేశపరిస్థితి దుఃఖకరముగ నున్నది. ఎంతటి విపత్తు! తిండి లేక ప్రజలు మరణించుచున్నారు. గురుదేవుడు ప్రసన్నుడై వారి కష్టములను తొలగించును గాక అని ఆయన శ్రీచరణములయొద్ద మేము మనఃపూర్వకముగ ప్రార్థించుచున్నాము. సాహాయ్యకార్యక్రమము నిర్వహింప బోయిన వారికి గురుదేవుడు ఆరోగ్యము నిచ్చుగాక. వారు సముత్సాహముతో పాటుపడుదురుగాక. వారికి ధనాభావము కలుగకుండు గాక.

నీ మానసిక వ్యథను విన్నప్పుడు నే నింకను ఎక్కువగా దుఃఖించితిని. గురుదేవుడు నీకు తప్పక తనదర్శన మనుగ్రహించును. శిశువు వలె గాఢముగ ప్రార్థింపుము. ఏకాంతమున కన్నీరు మున్నీరుగా కార్చుచు ప్రార్థింపుము. వెలుపలి ప్రజలకు ఇందుంగూర్చి ఏమియు తెలియనీయకుము. అది యందఱికి తెలిసిపోయినచో భక్తిప్రేమల వేగము తగ్గిపోవును. ఏకాంతమునసే దేవుని ధ్యానించు విషయమున జాగరూకుడవై యుండుము. సంకీర్తనము మున్నగునవి ఇతరులతో కలిసి చేయవలసినవే. దేవుని మహిమలను కీర్తించునప్పుడు బాష్పములు రాల్చుట మున్నగునవి భక్తులకు సహజమే. కాని భావోద్రేకములను ప్రకటము కానీయక ఎంతగా అణచుకొనగలమో ఆంతరమున అది తదనుగుణముగా వర్ధిల్లును. లోపల ఇంచుకగ ప్రబుద్ధమైన భావము వెలుపలికి ప్రసరించునేని అది రూపుదాల్చజాలదు. దేవుడు సర్వమునకును అంతర్యామిగా నున్నాడు. ఈ నిమిషమునసే పెక్కు రూపములలో ఆయన తన్ను ఆవిష్కరించుకొని యున్నాడు. అలాగు ఇంక నింకను ఆవిష్కరించుకొనగలడు. సాక్షిమాత్రుడవుగా నుండి ఈలా గనుచుండుము. "దేవా, భగవంతుడా, శ్రీ రామకృష్ణా, విశ్వాంతర్యామీ, గురూ, అవతారమూర్తీ, నను కృపజూడుము. నాలో ప్రేమను నింపుము. భక్తిని నింపుము. నేను కేవలము అకించనుడను. దీనుడను. భక్తిహీనుడను. జ్ఞానహీనుడను. తపస్సాధనలు గాని, వివేకముగాని, సారగ్రహణసామర్థ్యముగాని నాకు లేవు. ప్రార్థనలు సలుపజాలను. నన్ను కరుణింపుము. ప్రజల అలికిడి లేని ఏకాంతమున కన్నీటిపోటుతో ఈలాగున ప్రార్థింపుము. అప్పుడు నీకు సమస్తము సిద్ధించును. గురుదేవుడు నీకు దర్శన మనుగ్రహించును. కనికరించును. ప్రేమను భక్తిని సమస్తమును ప్రసాదించును. ఐహికములైన చిక్కులను ఆయన ఇక ఉండనీయడు. భయపడవలసిన సందర్భమే ఉండదు.

నీకు నా హృదయపూర్వక ప్రేమాశీస్సులు. యథార్థభక్తజీవనమును గడపుము. దేవుడు సరియైన కాలమున సమస్తమును చక్కబఱచును. భక్తుని లక్షణము లివి—గడ్డిపఱక కంటెను తన్ను తక్కువగా నెంచుకొనును. వృక్షముకంటె అధిక సహనశక్తి కలిగి యుండును. గౌరవానర్హులపట్లకూడ గౌరవము కలిగియుండును. గౌరవార్హులను గూర్చి చెప్ప నక్కఱ లేదు. ఈరీతిగ ప్రవర్తించువాడు యథార్థభక్తుడు. గురుదేవుడు మూడు "స" కారము లున్నవని చెప్పుచుండెడి వాడు. (సకార శకార షకారములు బెంగాలీలో ఏకరీతిగ నుచ్చరింపబడును.) అనగా సహనము, సహనము, సహనము. దుష్టులు బాధించుకొలదియు భక్తులు దేవుని మఱింతగా స్మరింతురు. స్మరించినకొలది వారి భక్తివిశ్వాసములు పెంపొందును. భక్తివిశ్వాసములు

పెంపొందినకొలది శాంత్యానందములు వర్ధిల్లును. భక్తులందున్న ఆ శాంత్యానందములను చూచినప్పుడు ప్రతిపక్షుల మనసులు సైతము భగవదభిముఖముగ నుఱవడించును. ద్వేష మంతరించును. అడ్డములు ఆటంకములు లేనిదే మానవు డభివృద్ధి నొంద లేడు. కావుననే మహాపురుషులు మహాత్ములందఱును తమ దారిని వచ్చు విఘ్నములను అత్యంత మిత్రములుగ భావించిరి.

ఇంకను ఏమి వ్రాయుదును. ఇప్పటికే జాబు పొడుగు పెరిగినది. నీకు భయములేదు. కట్టుకొనుటకు వస్త్రములేక నీవున్నావను వార్త వినుట నాకెంతో కష్టముగ నున్నది. ఒక వస్త్రఖండమును నేను పంపుచున్నాను. నాయొద్ద నొకగుడ్డ ఎక్కువగా నున్నది. నీకు నా హృదయపూర్వక ప్రేమమంగళాశీస్సులు. మఠమునుండి వచ్చినవారి కందఱికిని నా యాశీస్సులను అందజేయుము. మీరందఱును వారిని చక్కగా విచారించుకొనుడు. ఆమాట నేను చెప్పవలసినది లేదు లెండి.

నీ శ్రేయోభిలాషి,
శివానంద.

53

చిల్కాపేట,
అల్మోడా, ఉ. ప్ర.
28 జూన్ 1915

ప్రియ—;

నీజాబు చేరినది. సకలవృత్తాంతము అర్థమైనది. నేను సుఖముగానే ఉన్నాను. కాని ఆప్రాంతీయములు కాటకముచే అంతంత లేసి బాధలుపడుచున్నా రనియు తిండి లేక కొందఱు మరణించుచున్నా రనియు విన్నప్పుడు నా కడుపు తఱుగుకొనిపోవుచున్నది.

నీవు నిజముగ ధన్యుడవు. అందుకు సందేహము లేదు. దేవునిదర్శనము నీకు కలలో కలిగినను, అది నిన్ను పవిత్రీకరించును. భగవత్ప్రాప్తి నీకు కలుగును. నామాట నమ్ము. మనసు విశుద్ధము కానిదే భగవత్ప్రాప్తి చేకూరదు. కలలలో తఱచు భగవంతుని సందర్శించుచుండువారికి పూర్వజన్మలనుండి సంక్రమించిన సత్ప్రవృత్తు లుండియుండును. కావున ఇవన్నియు మంగళసూచకములు. భగవంతుడు నీకు భక్తిని, ప్రేమను, జ్ఞానమును, శ్రద్ధను, పవిత్రతను సమృద్ధిగ ప్రసాదించి నిన్ను పరిపూర్ణు నొనర్చుగాక అనుటయే హార్దమైన నాప్రార్థన... చాల మంచిపిల్లవాడు. అతనికిని దేవుడు ఉత్కటప్రేమను, భక్తిని, శ్రద్ధను ప్రసాదించును గాక అని నే నెంతయు హృదయపూర్వకముగ ప్రార్థించుచున్నాను. శ్రీబ్రహ్మానందస్వామికి జాబు వ్రాయుద మని నీకు తోచిన వ్రాయుము. అందును గూర్చి నన్నడుగు టెందులకు? సమస్తమును నీకను కూలించును గాక. ప్రగాఢభక్తిశ్రద్ధాప్రేమజ్ఞానవివేకములు నీయందు పెంపొందునుగాత మనుటె నాప్రార్థన. ఎడబాయక సాధుసాంగత్యముననే యుండుటకు ప్రయత్నింపుము.

నీ శ్రేయోభిలాషి,
శివానంద

వార్తలు - విశేషాలు

రామకృష్ణమఠమిషనుల సమష్టి నివేదిక

(1967–వ సంవత్సరము ఏప్రిలునుండి 1968–వ సంవత్సరము మార్చివఱకు. 1969–వ సం॥ సెప్టెంబరు నెలలో బేలూరునుండి జెనరలు సెక్రెటరిగారిచే వెలువరింపబడినది)

రామకృష్ణమఠము - రామకృష్ణమిషను

'మఠము'ను దానిశాఖలును 'మిషను' దాని శాఖలును ప్రత్యేకములైనవే. కాని 'మఠ' 'మిషను'లకు సన్నిహితసంబంధ మున్నది. ఎట్లనగా—మఠధర్మకర్తలే మిషను నిర్వాహకపరిషత్సభ్యులుగ ఉన్నారు. మిషనుకార్యకలాపాలను నడపువారిలో ప్రముఖులు మఠ సభ్యులే. 'మఠము'నకు 'మిషను'నకు—రెంటికిని కేంద్రస్థానము బేలూరుమఠమే. మఠకార్యక్రమాలుగూడ 'మిషను'కు సంబంధించినవే అని సామాన్యంగా ప్రజలు అనుకుంటుంటారు.

ఈ విషయం గుర్తించాలి — ఎక్కడైనా ఏసంస్థకైనా శ్రీరామకృష్ణునిపేరునో శ్రీవివేకానందస్వాములపేరునో పెట్టుకోవచ్చు. పెట్టినంత మాత్రంచేత అది బేలూరికేంద్రసంస్థ అధికారావరణంలో చేరింది కాదు.

ఆర్థికాధారాలు మఠానికి వేఱు, మిషనుకు వేఱు. ఆయవ్యయాల లెక్క దీనిది వేఱు, దానిది వేఱు. మిత్రులు భక్తులు సమర్పించే విరాళాలును గ్రంథవిక్రయంవల్ల వచ్చే ధనమున్నూ మఠానికి అర్థికాధారం. విద్యార్థులు కట్టే జీతాలు ఉదారమహాజను లర్పించు విరాళాలు చందాలు మిషనుకు ఆర్థికాధారం. ప్రభుత్వంవారున్నూ ప్రజాసంస్థలున్నూ ఇచ్చే గ్రాంట్లు 'మఠమిషను'లకు ఉమ్మడి. మఠమిషనుల ఆదాయవ్యయపట్టికలను ఏటేటాసమర్థులైన ఆడిటర్లు తనిఖీచేస్తుంటారు.

కార్యక్రమాలసంక్షేపం

ఆర్థికంగాను రాజకీయంగాను కొన్ని రాష్ట్రాలలో సందిగ్ధపరిస్థితు లేర్పడిఉండడంచేత 1967–68 సంవత్సరములో కార్యకలాపాలను పెంచుకొనే విషయంలో మితినీ మెలకువనూ పాటించవలసివచ్చినది. ఐనా భారతదేశంలో వివిధ ప్రాంతాలలో ఆపదలపాలైనప్రజల కష్టనివారణకై సాహాయ్యకార్యక్రమాలు విరివిగా అవిచ్ఛిన్నంగా నిర్వర్తించబడ్డాయి. అంతకు మునుపే కావించియుండిన కొన్ని వాగ్దానాల పూర్తిచేయటం జరిగింది. మధ్యప్రదేశ రాయిపురంలోని వివేకానందాశ్రమాన్ని మిషను ఆధీనంలోకి తీసికోవడం 8-4-1968 వ తేదినాడు నిర్వర్తితమైంది.

ఈ సంవత్సరంలో లేపబడ్డ క్రొత్తకట్టడాలు:- బేలూరు మిషను డిస్పెన్సరికి ఒక పైఅంతస్తు, బేలూరు విద్యామందిరమున మూడంతస్తుల హాస్టలుభవనం, భువనేశ్వరంలో వివేకానంద స్కూలుభవనం, దేవగడంలో క్రొత్తశయనాగారం, మద్రాసువివేకానందకాలేజి కొక క్రొత్తలైబ్రరీభవనం, నరేంద్రపూరులో వివేకానందసెంటనరి హాలు, జంషెడ్పూరులో సిస్టరు నివేదిత గరల్సుహైయరుసెకండరిస్కూలు బయాలజి (జీవశాస్త్ర) శాఖ కొకభవనం. ఈకట్టడాలను పూర్తిచేయడమే కాక, దేవగడంలో క్రొత్తభోజనమందిరానికి, జంషెడ్పూరుసాక్షిలో స్టూడెంట్సు హోము కు, ఆగ్నేయ సరిహద్దురాష్ట్రంలోని ఆలోంగులో స్కూలు భవనానికి–పునాదులు వేయబడ్డాయి.

మఠశాఖలలో – కల్కత్తా బాగ్బజారు రామకృష్ణమఠమువారు ఒకక్రొత్తభవననిర్మాణం ప్రారంభించారు. మద్రాసుమఠంవారు రామకృష్ణసెంటినరీప్రైమరీస్కూలుకు క్రొత్తభవనం

నిర్మించుకున్నారు. వైద్యశాలభవనాన్ని మఱికొంత పెంచుటకై పునాదులు వేశారు. ఉదక మండలమఠంవారు శ్రీవివేకానందస్వాముల ప్రియశిష్యుడును వారిచే గురుదాసని పిలువబడు చుండినవాడునగు జేజే గుడ్విను మహాశయునకు స్మారకభవనం నిర్మించారు. మైసూరాశ్రమం వారు వేదాంతకళాశాలభవనానికి పునాదులు వేశారు. బెంగుళూరాశ్రమంవారు వివేకానంద సెంటినరీస్మారకభవనాన్ని ఆవిష్కరించారు, బృందావనాశ్రమంవారు ఒకగుడిని నిర్మించ డానికి పునాదివేశారు. బేలూరుమఠంవారు పురాతనమఠభవనమును సరిక్రొత్తదానినిగ జేశారు. సేవార్థులు వేచియుండడాని బేలూరులో ఒకహాలును కట్టినారు. మఠసాధువులు తపస్సుచేసికొనేందుకు ఉత్తరకాశిలో ఒక కుటీరం నిర్మించారు.

క్రిందటిసంవత్సరంలో వలెనే ఈసంవత్సరం లోను తూర్పుపాకిస్థానకేంద్రాలతో మాసంబంధాలు చాల పలుచగా నుండినవి. పాకిస్థాన సంజాతులగు నలుగురు సాధువులు గృహస్థులమిత్రుల తోడ్పాటుతో తమ కార్య ప్రణాళికలను ఎట్లో ఒకట్లు కొనసాగిస్తూ వచ్చారు.

బర్మాలో ఒక్కకేంద్రమే శేషించియున్నది. అదిరంగూన్‌రామకృష్ణమిషన్‌సొసైటీ. స్థానిక మిత్రులు బేలూరుమఠాధ్యక్షులచేత నియుక్తులై కార్యనిర్వాహక పరిషత్తుగ ఏర్పడి ఆకేంద్రమును కొనసాగిస్తూ ఉన్నారు.

కేంద్రాలు

1968 సంవత్సరం మార్చినెల యప్పటికి బేలూరుమఠం గాక శాఖాకేంద్రాలు మొత్తం 112 ఉండినవి. వానిలో 50 మిషన్‌కేంద్రాలు, 41 మఠకేంద్రాలు, 21 మఠమిషనులఉమ్మడి కేంద్రాలు. ప్రాంతీయంగా ఇవి ఈ క్రింది విధంగా విభక్తములై యున్నాయి:- తూర్పు పాకిస్థానంలో 2 మిషన్‌కేంద్రాలు 3 మఠ కేంద్రాలు 5 మఠమిషనుల ఉమ్మడికేంద్రాలు ఉన్నవి. బర్మా, ఫ్రాన్స్ సిలోను సింగపూరు ఫిజి మారీషస్ అను దేశాలలో ఒక్కొక్క దానిలో ఒకమిషను కేంద్రం ఉన్నది. స్విడర్లండు ఇగ్లండు, ఆర్జంటైనా అనుదేశాలలో ఒక్కొక్కదానిలోను ఒకమఠకేంద్రం ఉంది. అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రాలలో మఠకేంద్రాలు 10 ఉన్నాయి. ఇక శేషించిన 42 మిషన్ కేంద్రాలు, 25 మఠకేంద్రాలు 16 మఠమిషనులఉమ్మడికేంద్రాలు (మొత్తం 83) భారత దేశంలో ఉన్నాయి. పశ్చిమబంగాళంలో 29, ఉత్తరప్రదేశ్‌లో 11, తమిళనాడులో 11, బీహార్‌లో 7, కేరళములో 5, అస్సాము మైసూరులొక్కొకదానిలో 4 కేంద్రాలు, ఒరిస్సాలో 3 కేంద్రాలు, ఆంధ్రమహారాష్ట్ర లొక్కొక్కదానిలో 2 కేంద్రాలు, గుజరాతు రాజస్థానము, , నెఫా (ఆగ్నేయపు సరిహద్దురాష్ట్రం) చండీగడ్ అనుప్రాంతా లొక్కొక్కదానిలో ఒక్కొక్క కేంద్రం. ఈశాఖాకేంద్రాలతో సంబంధపడిన ఉప కేంద్రాలు 23 ఉన్నాయి. వానిలోను సన్న్యాసులు సదా ఉంటూనే ఉన్నారు.

1-4-1969 తేదీనాడు ఈక్రింది రెండుక్రొత్త శాఖాకేంద్రాలు ఏర్పడినవి. 1. మధ్యప్రదేశ రాయపూరులో రామకృష్ణమిషను వివేకానందాశ్రమము. 2. అస్సాము, కామరూపజిల్లా గౌహటీఛత్రిబాడిలో రామకృష్ణాశ్రమము.

నిర్వర్తితములైన సేవాకార్యాలు

వైద్యసేవ :—భారతదేశంలోను పాకిస్థానంలోను మఠమిషనుకేంద్రాలు జాతిమత

విచక్షణ లేకుండా ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని పెంపొందించే పనులు సాగించారు. ఉదా:— కల్కత్తా, వారణాశి, బృందావనము, కంఖాలు త్రివేంద్రము, రాంచీ అను చోట్లలోనున్న వైద్యశాలలు. 1967–68 సంవత్సరంలో పాన్పులు సమకూర్చి రోగులను అక్కడనే ఉంచుకొని వైద్యం చేసే ఆస్పత్రులు మొత్తం 10 ఉండినవి. వానిలో పాన్పులసంఖ్య మొత్తం 1,208. రోగుల సంఖ్య 25,740. ఏనాటికానాడు వచ్చి చికిత్స చేయించుకొనిపోయిన రోగుల సంఖ్య మొత్తం 30,35,148. సేలము, బొంబాయి కాన్పూరు క్రొత్తఢిల్లీ, మున్నగుచోట్లలో ఆస్పత్రులకు అనుబంధంగా పరీక్షాకేంద్రాలున్నవి. శ్యామలతల ఆశ్రమములోని జంతువైద్యశాఖలో 1,840 జంతువులకు వైద్యము కావించబడినది. రాంచిలో క్షయవ్యాధి చికిత్సకు ప్రత్యేకవసతులున్నాయి. కల్కత్తాసేవా ప్రతిష్ఠానంలో విశేషభాగం ప్రసూతిశిశుసంక్షేమాలకు అంకిత మైనది.

విద్యాసేవ:—మద్రాసులో రహార (24 పర్గణాలజిల్లా)లో బేలూరు(హౌరాజిల్లా)లో, నరేంద్రపూరు (24 పర్గణాలజిల్లా)లో మఠమిషనుల ఆధ్వర్యమున డిగ్రీకాలేజీలు 4 నడుస్తున్నాయి. బేలూరు నరేంద్రపూరు కళాశాలలు విద్యార్థులను అక్కడనే ఉంచుకొని విద్య గఱపేవి. 4 కాలేజీలలో కలిసి విద్యార్థులసంఖ్య మొత్తం 3,579 కొన్ని విద్యాసంస్థల వివరాలు :—

సంస్థపేరు	సంస్థఉన్నఊరు	విద్యార్థులసంఖ్య
ప్రీయూనివర్సిటి కాలేజి	పెరియనాయకన్పాళెం (కోయంబత్తూరు)	200
రెండు బి. టి. కాలేజిలు	బేలూరులో పెరియ నాయకన్పాళెములో	253
రెండు బేసిక్ ట్రైనింగుస్కూళ్ళు	పెరియనాయకన్పాళెములో మద్రాసులో	234
పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్ బేసిక్ ట్రెయినింగుకాలేజి	రహార	111
నాలుగుజూనియరు బేసిక్ ట్రెయినింగుకాలేజీలు	రహార, సరీష, సార్గాచి	303
వ్యాయామకళాశాల	పెరియనాయకన్పాళెం	107
జానపదోన్నతపాఠశాల	,,	288
వ్యవసాయపాఠశాల	,,	144
కర్షకశిక్షణకేంద్రం	నరేంద్రపూరు	87
ఇంజినీరింగుస్కూళ్ళునాలుగు	బేలూరు, బెల్ఘారియ, మద్రాసు, పెరియనాయకన్పాళెం	1,519

ఇవి గాక జూనియరు టెక్నికలు స్కూళ్లు 14 ఉన్నాయి. అందలి విద్యార్థుల సంఖ్య 700, విద్యార్థినుల సంఖ్య 647. విద్యార్థుల విడుదులు 90 ఉన్నాయి. అందు కొన్నింటిలో అనాథశిశుశరణాలయా లున్నవి. వానిలో ఉన్న బాలుర సంఖ్య 8,882, బాలికల సంఖ్య 983. చతుష్పాఠలు 41, అందు విద్యార్థులు 38, మల్టిపర్పస్ హైయరుసెకండరిస్కూళ్లు 15, అందు బాలురు 6,644, బాలికలు 493. హైయరుసెకండరిస్కూళ్లు 8, అందు బాలురు 3,126, బాలికలు 1,654. సెకండరిస్కూళ్లు 16, అందు బాలురు 6,636, బాలికలు 4.621. సీనియరుబేసిక్ M.E స్కూళ్లు 36, అందు బాలురు 4,764, బాలికలు 3,750. జూనియరుబేసిక్ U.P ఎలిమెంటరి స్కూళ్లు 45, అందు బాలురు 6,846, బాలికలు 3,171, LP మొదలైన గ్రేడుస్కూళ్లు 101, అందు బాలురు 5,480, బాలికలు 3,400. కల్కత్తా లోని సేవాప్రతిష్ఠానములోనున్నా ట్రివేంద్రములోని మఠవైద్యశాలలలోను దెన నర్సుల ప్రసూతిసహాయల సంఖ్య 212. ఇండియా పాకిస్థానము సింగపూరు ఫీజి, మారీషస్సు - ఈ అన్నిచోట్లలో కలిసి మఠమిష నుల ఆధ్వర్యంలో సాగుతున్న విద్యాసంస్థలలో 49,486 విద్యార్థులు 19,486 విద్యార్థినులు ఉంటున్నారు. కల్కత్తా కల్చరు ఇన్ స్టిట్యూటు వారు 800 విద్యార్థులతో ఒక డే హాస్టలును 99 విద్యార్థులతో ఒక సంస్కృతి విద్యాలయాన్ని 1264 విద్యార్థులతో బహుభాషాబోధక విద్యాలయాన్ని నడిపారు. నరేంద్రపూరాశ్రమంవారొక విద్యాలయాన్ని నేత్రవిహీనబాలురకై నడిపారు. అందున్న విద్యార్థుల సంఖ్య 95.

వినోద కార్యక్రమాలు

కొన్ని మఠమిషను కేంద్రాలలో స్కూలు గంటలు ముగిశాక విద్యారులకు వినోదసాంస్కృతికాధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలను జరుపుతూ వచ్చారు.

ఉదా:— బెంగుళూరాశ్రమబాలకసంఘము మైసూరాశ్రమం.

మహిళాకార్యక్రమం

భారతీయమహిళలకు తాము చేయవలసిన విధులను మిషనువారు సదా జ్ఞప్తియం దుంచుకొన్నారు. వారు నిర్వర్తిస్తూ వచ్చిన మహిళా సేవాకార్యక్రమానికి ఉదాహరణాలు కల్కత్తా సేవాప్రతిష్ఠానంలోను ట్రివేంద్రము మఠ వైద్యశాలలోను ప్రసూతిశాఖలు, జల్పైగురిలోను, క్షేత్రిలోను ప్రసూతివైద్యశాలలు, వారణాశి బృందావనవైద్యశాలలలో మహిళా శాఖలు. వారణాశిలోని రోగిణులవిడిది. మద్రాసులో శారదావిద్యాలయ. జమ్షెడ్పూరులో గరల్సుహైస్కూళ్లు సరిష (24 పర్గణాలజిల్లా) లో శారదామందిరం. ఇది గాక యితర వైద్యశాలలలో విద్యాలయాలలో మగువలకు ప్రత్యేకములైన యేర్పాట్లున్నాయి.

నిమ్నగ్రామీణ ప్రజల సముద్ధరణము

చెర్రాపుంజి సరిష రామ్హరిపూరు, మానస ద్వీపం, జయరామబాటి కామార్పుకూరు సార్గాచి ఆలోంగు పెరియనాయకన్పాళెం కాలాడి తిరుచ్చూరు అనుచోట్లలో ఉన్న ప్రధానాశ్రమాలే కాక ఉపకేంద్రాలు-కొన్ని తాత్కాలికాలు కొన్ని ఎప్పుడూ ఉండేవి-కూడ నిమ్నగ్రామీణప్రజల సముద్ధరణ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తున్నవి. అస్సాము కొండ ప్రజలలో ఆగ్నేయసరిహద్దుప్రాంతీయప్రజలలో మఠమిషను కేంద్రాలు సాగిస్తున్న విద్యావ్యాప్తి సంస్కృతికార్యక్రమాలు ఉదాహరణార్హాలు. చలనచిత్రాల సాహాయ్యంతో విద్యావ్యాప్తికై పర్యటనలుకూడా సాగింపబడినవి.

పైవివరాలనుబట్టి ఈ సంస్థకార్యక్రమాలు నగరాలలో మాత్రమే జరిగినవి కావని అన్ని

రంగాలలో వ్యాపించాయని స్పష్టమవుతూంది. రామకృష్ణవివేకానందసందేశం భారతదేశంలో అన్నివైపుల వ్యాపిస్తున్న దనడానికి వార్షికోత్సవాలలో పాల్గొంటూండే ప్రజల అత్యధిక సంఖ్యయే తార్కాణము. సంవత్సరంపొడుగున ప్రజలు గుడులలో ఆశ్రమాలలో వేల కొలదిగా సమావేశం కావడమే గాక ధర్మవైద్యశాలలలో చికిత్సకై వస్తూ ఉంటారు. విద్యాసంస్థలలోకూడ పేదవిద్యార్థులకు ఉచితంగా అన్నవస్త్రముల నిచ్చి విద్యగఱపే యేర్పాట్లున్నాయి. పెక్కుగ్రామాలలో వయోజనవిద్యాకేంద్రాలు నడపబడుతూన్నాయి. గ్రంథప్రచురణశాఖలు చిన్న పుస్తకాలను సామాన్యప్రజలకు చాల తగ్గింపు ధరలకు అందజేస్తున్నాయి.

విపత్సమయములలో సాహాయ్యకార్యక్రమం

సంవత్సరంపొడుగున మిషనువారు సాహాయ్యకార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తూవచ్చారు. 1967-68 సంవత్సరంలో సాగింపబడిన సాహాయ్యకార్యక్రమం క్రిందటిసంవత్సరంలోకంటె దాదాపు మూడింతలు హెచ్చు. ఇందుకై ఈ సంవత్సరం వ్యయింపబడ్డ రొక్కం 15,98,311 రూపాయలు. క్రిందటి సంవత్సరం 5,87,462 రూపాయలే. బీహారులోను ఉత్తరప్రదేశంలోను పశ్చిమబంగాళంలోను అనావృష్టిబాధితులకు సాహాయ్యం చేయబడింది. సాహాయ్యకార్యక్రమం బీహారులో 1966 లో ప్రారంభమై 1967 అక్టోబరు కడపటివఱకు సాగింది. ఉత్తరప్రదేశంలో 1967 సెప్టెంబరువఱకు సాగింది. పశ్చిమబంగాళంలో 1967 అక్టోబరు తుదవఱకు సాగింది. అన్ని రాష్ట్రాలలో 1967-68 సంవత్సరంలో అనావృష్టిబాధితజనోద్ధరణకై వ్యయింపబడ్డ రొక్కం మొత్తం 7,23,215.17 రూపాయలు. 1967 సెప్టెంబరు నుండి డిసెంబరువఱకు పశ్చిమబంగాళం మిడ్నపూరు జిల్లాలో వఱదబాధితులకై సాహాయ్యకార్యక్రమం 3,05,141.72 రూపాయల వ్యయంతో నిర్వర్తింబడినది. 1967 నవంబరులో ఢిల్లీ కేంద్రంవారు వఱదబాధితులకై సాహాయ్యకార్యక్రమాన్ని పరిమింతగా కావించారు. ఒరిస్సారాష్ట్రంలో కటకజిల్లాలో తుఫాను బాధితులకు సాహాయ్యకార్యక్రమం 1967 నవంబరులో ప్రారంభమై 1968 మార్చి కడపటివఱకు సాగింపబడినది. అందుకైన రొక్కవ్యయం 12,848.49 రూపాయలు. రాంచిలో కొట్లాటలవలన నష్టపడిన వారికై కోయినానగరులో భూకంపబాధితులకై సాహాయ్యకార్యక్రమాలు 1967 నవంబరు డిసెంబరులనుండి 1968 మార్చి కడపటివఱకు సాగుతూనే వచ్చాయి. బాధితప్రజలకు పంచిపెట్టబడ్డ ఆహారధాన్యం 2,398 టన్నులు 7 క్వింటలులు. పాలపొడి 54 టన్నులు 11 క్వింటలులు 42 కిలోగ్రాములు. వస్త్రములు ఉడుపులు 91,291; కంబళ్లు 17,509. ఎనామిలుసామగ్రి 5,004. ఈ కార్యక్రమాలలో మిషనువారికి వివిధరాష్ట్రప్రభుత్వాలు మిక్కిలి తోడ్పడినవి. ప్రధానమంత్రి సాహాయ్యనిధినుండి కూడా విరాళం లభించింది. ఉదారమహాజనులు రొక్కరూపంలోను వస్తురూపంలోను తోడ్పడడమే గాక శ్రమదానం చేశారు. అందఱిపట్ల మిషనువారు కృతజ్ఞులై యున్నారు.

విదేశాలలో కార్యక్రమం

ఉత్తరదక్షిణ అమెరికాలలోను ఐరోపాలోను ఆసియాలోను వివిధకేంద్రాలు భారతదేశసందేశాన్ని ఉపదేశంద్వారా గ్రంథప్రచురణద్వారా వ్యాపింపజేస్తున్నాయి.

ఆధ్యాత్మిక సాంస్కృతిక కార్యక్రమం

మఠమిషనులు రెండును తమ వివిధకార్యక్రమాలగుండ అన్నిమతములును సత్యమే అనెడి శ్రీరామకృష్ణు నుపదేశమును కార్య

రూపంలో ప్రదర్శించారు. ఉత్సవాదిసందర్భాలలో ప్రతికేంద్రంవారు వివిధమతాలవారిని సమావేశపఱచేవారు. గ్రంథాలయాలు పత్రికా పఠనాలయాలు సంస్కృతచతుష్పాఠులు నిర్వహింపబడ్డాయి. కనీసం 10 కేంద్రాలవారు వివిధభాషలలో గ్రంథాలను మాసపత్రికలను ప్రచురిస్తున్నారు. గ్రంథప్రచురణం చురుకుగా సాగిన కేంద్రాలు మాయావతి, బాగ్బజారు (కల్కత్తా), మదరాసు, నాగపూరు, మైసూరు, రాజ్కోట, భువనేశ్వరం, తిరుచూరు. ముఖ్యంగా కల్కత్తాలోని కల్చరిన్స్టిట్యూటువారు విశ్వమానవులకు సాంస్కృతికసౌభ్రాత్రం వర్ధిల్లజేసే కార్యక్రమాలు సాగిస్తున్నారు.

వార్షికోత్సవాలు

మఠకేంద్రాలలో మిషనుకేంద్రాలలో శారదా-రామకృష్ణ-వివేకానంద ప్రముఖ యోగుల ప్రవక్తల జయంతిమహోత్సవాలు జరుపబడ్డాయి. ఆ ఉత్సవాలలో ముఖ్యకార్యక్రమాలు ప్రత్యేకపూజ హోమం పవిత్రగ్రంథాలపారాయణం భజనసంకీర్తనలు, దరిద్రనారాయణ దిగంబరమహాదేవ సంతర్పణలు ప్రముఖుల ఉపన్యాసాలు. ఈవిధంగా శ్రీరామకృష్ణునియొక్క ప్రత్యక్షశిష్యులయొక్క సందేశం వ్యాపిస్తూ ఉంది. యువకులలో మఠమిషనుల ఆదర్శాల పరిజ్ఞానం పెరుగుతూంది.

సాయపడిన ఉదారమహాజనులకు మా విజ్ఞప్తులను నివేదికలను ఆదరంతో ప్రచురించిన పత్రికాధిపతులకు వైద్యాదిసేవను ఉచితంగా చేసిన వైద్యులకు ఇంజనీర్లకు లాయర్లకు మా కృతజ్ఞతను తెలుపుకుంటున్నాం. వీరి తోడ్పాటు ఈలాగే ఎప్పుడూ లభిస్తుండగలదని విశ్వసిస్తున్నాం. భగవదనుభవప్రాప్తికి సోదరమానవసేవ అద్భుతావకాశం. యువకులందఱు వివేకానందస్వాముల శంఖారావము నాలకించి దీనప్రజోద్ధరణసేవకు తమ జీవితాల నంకితం చేసికోవలసందని ప్రార్థిస్తున్నాం.

గ్రంథ పరిచయం

శ్రీమదుమామల్లేశ్వరశతకము

రచయిత కీ. శే. విప్పర్తి శ్రీరాములుగారు ప్రచురణకర్తయూ ప్రాప్తిస్థానమునూ విప్పర్తి హరెప్ప, కన్నాయకుముదవల్లి, తణుకు తాలూకా, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా, మూలం పుటలు 38, లఘుటీక పుటలు 26, వెల 1-50

ఇది శ్రీమదాదిశంకరుల శివానందలహరికి ఆంధ్రానువాదం. 108 సీసపద్యాలు. ప్రతిదానికన్నీ అనుబంధం తేటగీతి. ప్రతిపద్యానికి మకుటం "గిరిసుతాకాంత,విప్పర్తిపురనిశాంత, భానుసంకాశ, మల్లేశ, భవ, మహేశ." 11-వ, 12-వ పుటలలో 'నిరోష్ట్య' మనెడి అశుద్ధరూపమును త్రోసి 'నిరోష్ఠ్య' మనెడి సాధురూపమును నెలకొల్పడం ప్రాప్తం. ప్రతిపద్యమూ ధారాసంపన్నంగాను శబ్దార్థాలంకారమండితంగాను, 'పాఠ్యే గేయ చ' మధురంగాను పొందుపడియున్న యీశతకం స్పృహణీయమైనది. 'గర్భ' 'బంధ' కవిత్వాలలో రచయిత సిద్ధహస్తులు. భక్తజనులందఱూ బ్రహ్మానందానుభూతికై తప్పక చదవవలసిన శతకం ఇది.

ప్రభాకర్

భక్తియోగము

అనువాదకులు :
శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

ఆధునికుల చిత్తము నాకర్షించురీతిని, అమోఘవచనములతో, విమర్శకదృష్టితో, శాస్త్రప్రమాణములతో భక్తితత్త్వమును శ్రీ వివేకానందస్వాములవా రిందు విపులముగా ప్రదర్శించి యున్నారు. మూలగ్రంథములలోని ప్రమాణవచనములును వానికి టిప్పణములును సులభశైలియందు వ్రాయబడి యున్నవి.

121+4 పుటలు ఆఱవ కూర్పు వెల : రూ. 1-50

కర్మయోగము

అనువాదకులు :
శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

ఇందు శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు కర్మయోగతత్త్వము నరటిపండొలిచినరీతిని విశదీకరించియున్నారు. కర్మమెటుల మోక్షసాధనమో స్పష్టీకరించియున్నారు. కర్మయోగ రహస్యము నెఱుగగోరు జిజ్ఞాసువుల కిది కల్పతరువు.

146+8 పుటలు ఏడవ కూర్పు వెల : రూ. 1-50

ఇట్లు వ్రాయుడు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4.

శ్రీరామకృష్ణ బోధామృతము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

పరిశోధితమగు 1121 మహోపదేశములతో, సంగ్రహ జీవితముతో నలరారుచున్నది.

జీవుడు : సంసారము; మాయ, గ్రంథములు : గ్రంథులు, బాధగురువులు : బోధ గురువులు, లౌకికులు : వారి ధోరణులు, ఆత్మోన్నతి; సాధకులు : వారి యాదర్శములు, పారమార్థిక జీవనమునకు సదుపాయములు, సర్వమతసామరస్యము, జీవుడు : దేవుడు, జ్ఞానము: భక్తి: కర్మము, బ్రహ్మాత్మత్వము, సూక్తులు: నీతికథలు మున్నగు అంశము లిందు తేటతెల్లముగ పసిబిడ్డలకయిన నవగాహన కాగల ఉపమానములతో వివరింపబడియున్నవి.

...ఈ గ్రంథం చదువుతూంటే ఒక్క ఐహికానికీ, ఒక్క ఆముష్మికానికీ కాక, రెంటికీ సంబంధించిన సూక్ష్మాలూ, రహస్యాలూ, కీలకాలూ చక్కగా అరటి పండొలిచి చేతిలో పెట్టినట్లు ఉంటవి... —ఆంధ్రపత్రిక

540 పుటలు ప్రజ్జ్వలమగు పంచమ ముద్రణము : వెల : అట్టబైండు : రూ. 4-50
క్యాలికో : రూ. 5-50

శ్రీరామకృష్ణోపనిషత్తు

తమిళ రచయితలు :

శ్రీ చక్రవర్తి రాజగోపాలాచార్యులుగారు

ఆంధ్రానువాదకులు :

గౌ॥ న్యాయమూర్తి శ్రీ ప్రత్తిపాటి సత్యనారాయణరావుగారు

శ్రీరామకృష్ణదేవుని దివ్యోపదేశవాక్యము లాధారముగాగొని, వానిని విరివిపఱచి, తమ శాంతభావము లెన్నియోచేర్చి, ఆ సమష్టినంతయు శ్రీరామకృష్ణభాషితముగా, మనోహరకథారూపముగను, సంభాషణరూపముగను మార్చి, తమిళభాషలో రచింపబడిన జనాకర్షకగ్రంథము. ఇంగ్లీషు, మరాఠీ, బెంగాలీ, గుజరాతీ, హిందీభాషలలోని కిప్పటికే అనువదింపబడి అపారవ్యాప్తినొందినది. ఆ గ్రంథమున కిది చక్కని ఆంధ్రీకరణము.

128 పుటలు వెల : రూ. 1-25

వ్రాయుడు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

జ్ఞానయోగము

అనువాదకులు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి. ఏ.

అద్వైతజ్ఞానము ''సిద్ధులకు, బద్ధులకు, స్త్రీలకు, పురుషులకు, శిశువులకు, పండితులకు, పామరులకు — అందఱికిని సమానాధికారముగల సొమ్ము'' కావలెనని శ్రీ వివేకానంద స్వాములే యిందు పలికియున్నారు. అందుల కనుగుణమగు విషయ విన్యాసముతో శ్రీ స్వామివారీ యుపన్యాసముల గావించియున్నారు. ఈ గ్రంథము సరళమధుర భాషయందు ఆంధ్రీకరింపబడి యున్నది.

(480+8) పుటలు | రెండవ కూర్పు | వెల : రూ. 4-00

నూతన ముద్రణము ! | ఇప్పుడే వెలువడినది !

రాజయోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

ఇందు ప్రథమభాగము శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు న్యూయార్కు పట్టణములో గావించిన వివిధోపన్యాసములు. ద్వితీయభాగము – రాజయోగమునకు ప్రమాణములయిన పాతంజల యోగసూత్రముల విపుల వివరణము. పాఠకుల కిది రాజయోగదర్పణమే.

(320+8 పుటలు) | ఆఱవ కూర్పు | వెల : రూ. 2-50

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు–4

సంపాదకులు : శ్రీ హీరానందస్వామి, శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము.
శ్రీ ఎమ్. బాలసుందరంగారిచే ఫ్రీడమ్ ప్రెస్, (మద్రాసు–21) న ముద్రింపబడి,
శ్రీ హీరానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది.